БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

45-ЙИЛ ЧИҚИШИ № 20 (12.373) | Пайшанба, 24 январь 1963 йил | Баҳоси 2 тийин.

ЎРТА ОСИЁ ВА ҚОЗОҒИСТОН МЕХАНИЗАТОРЛАРИ ТЮПКО ТАЖРИБАСИНИ ЎРГАНМОҚДАЛАР

ЯНГИЙЎЛ (Тошкент области), 22 январь. (ЎзТАГ). Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистон, Қозоғистон ва Ўзбекистон колхоз ва совхозларидан келган пахтачилик бўйича ўттиз механизатор КПСС Марказий Комитети Ўрта Осиё бюросининг ташаббуси билан Ўрта Осиё машина-синаш станциясидаги Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. А. Тюпко бригадаси базасида ташкил қилинган илғор тажриба мактабида бугун машғулот бошлади.

Тожикистон ССР, Матчо районидаги Куйбишев номли колхознинг бригадири, СССР Олий Советининг депутати Ҳожи Амиров, Қирғизистон ССР, Қорасув районидаги «Отусадир» совхози комплекс механизациялашган бригадасининг бошлиғи Абзал Замалов, Туркманистон ССР, Карки районидаги «Коммунизм» колхозининг бригадири Ҳуратқули Сейидов ва қардош республикаларнинг бошқа пахтакорлари ўқишга келдилар.

КПСС Марказий Комитети март ва ноябрь Пленумлари қарорлари муносабати билан пахтачилик механизаторларининг вазифалари ҳақидаги биринчи лекцияни Ўрта Осиё машина-синаш станциясининг директори М. Я. Топада ўқиди.

Валентин Тюпко пахтадан арзон ва мўл ҳосил етиштириш соҳасидаги ўз тажрибасини мактаб тингловчиларига гапириб берди.

Машғулотлар ўн кун давом этади. Программада, жумладан, пахтачиликда қўлланиладиган машиналарнинг бутун комплексини, ички хўжалик ҳисоби асосида пахта етиштиришнинг прогрессив усулларини ўрганиш кўзда тутилган.

Тингловчилар «Ташсельмаш» заводида ва «Малик» тажриба совхозида бўладилар. Улар имтиҳон топширганларидан кейин Тюпко мактабини тамомлаганликлари ҳақида гувоҳнома оладилар.

КАСАБА СОЮЗЛАРИ ҲАЁТИДА МУҲИМ ВОҚЕА

[illegible]

нинг ишини яхшилашда, ишлаб чиқаришнинг демократик принципларини ривожлантиришда муҳим восита бўлиб хизмат қилмоқдалар.

Республикамиз касаба союз ташкилотлари бўлажак ҳисобот-сайлов йиғилишлари ва конференцияларга хўжалик ва маданий қурилишда ана шундай муваффақиятларга эришган, ғоявий жиҳатдан жипслашган, ташкилий ва сон жиҳатдан ўсиб мустаҳкамланган ҳолда келмоқдалар. Ҳозирги пайтда Ўзбекистон касаба союзлари сафларида 1 миллион 600 мингга яқин киши бўлиб, улар ишлаб чиқаришда ва маданий ҳаётда катта ва ҳал қилувчи куч ҳисобланади.

Шу йилнинг биринчи ярмида республикамиздаги барча корхоналар, муассаса ва ўқув юртларидаги касаба союз ташкилотларининг ҳисобот-сайлов йиғилишлари, шаҳар, территориал бошқарма, область касаба союз ташкилотларининг конференциялари ўтади. 1963 йилнинг сентябрь ойида Ўзбекистон касаба союзларининг навбатдаги съезди чақирилади. Республикамиз касаба союзларининг ғоявий-сиёсий ҳаётида ғоят катта аҳамиятга эга бўлган бу кампания ҳамма жойда етти йилликнинг бешинчи йили топшириқларини бажариш учун умумхалқ мусобақаси авж олиб кетган, партия Марказий Комитети, ноябрь Пленумининг тарихий қарори муваффақиятли амалга оширилаётган бир пайтда ўтаётир.

Маълумки, халқ хўжалигига партия раҳбарлигини қайта қуриш юзасидан КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми ишлаб чиққан ва асослаб берган тадбирлар муносабати билан касаба союз ташкилотларининг иш структурасида ҳам туб ўзгаришлар юз берди. Ўзбекистон касаба союзлари Советида ҳозирги вақтда мавжуд президиумдан ташқари тармоқлар бўйича, яъни саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши бўйича иккита бюро тузилди. Касаба союз органларини қайта қуриш юзасидан ўтказилган тадбирлар ҳеч шубҳасиз катта натижалар келтиради ва улар фаолиятида жамоатчилик асосларини, демократик

[illegible]

троль ўрнатиш, оммани партия ва давлат топшириқларини бажаришга актив сафарбар этиш касаба союзларининг асосий вазифаларидир.

Касаба союз ташкилотлари бундан кейин ҳам ўз фаолиятларида жамоатчилик асосларини янада ривожлантиришлари, корхоналар, қурилишлар, колхоз ва совхозларда фойдаланилмаётган беҳисоб ички резервларни ишга солиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, меҳнатни нормалаштириш, планлаштиришдаги жиддий нуқсонларни бартараф қилиш, меҳнатни муҳофаза қилиш ва бошқа шу сингари масалалар билан жиддий ва системали шуғулланишлари лозим.

Касаба союзлари улуғ Ленин айтганидек, бошқариш мактаби, хўжаликни юритиш мактаби, коммунизм мактабидир. Совет халқи коммунизмнинг муҳташам биносини қураётган шу муаззам кунларда касаба союзлари қудратли кучининг таъсири ҳамма жойда сезилиб, кўриниб турибди. Совет касаба союзлари ўз ғоявий ҳаётида муҳим воқеа бўлган ҳисобот-сайлов йиғилишлари ва конференцияларни юксак савияда ва зўр уюшқоқлик билан ўтказадилар.

ТАСС АХБОРОТИ

«МАРС-1» ПАРВОЗДА

15 январдан 22 январгача бўлган даврда «Марс-1» станцияси билан навбатдаги радиоалоқа сеанслари ўтказилди. Станциядан илмий ахборот, станциядаги системалар ва агрегатларнинг иши ҳақида маълумотлар қабул қилинди. Станция билан радиоалоқа яхши, берилган команда станцияга аниқ етиб бормоқда.

23 январь Москва вақти билан соат 9 да станциягача бўлган масофа 39 миллион километр бўлади. Станция қуйидаги астрономик координатларга эга бўлади: тик кўтарилиши — 6 соат 24 минут, оғиши — 35 градус 27 минут.

1963 ЙИЛ ҲОСИЛИГА ПУХТА ЗАМИН ЯРАТАЙЛИК!

5000 ГЕКТАР ЕР ҲАЙДАЛДИ

Ўтган йили об-ҳаво деҳқончилик учун анча ноқулай келганлигига қарамай, совхозимиздаги 27 пахтачилик бригадасидан 14 таси йиллик планни тўла ва ошириб адо этди. Эшмурод Шомуродов бошлиқ бригада пахта тайёрлаш йиллик планини 170 процент бажарди. Ғайбулла Олтмишев, Мамаюсуп Шукуров, Малик Бозоров, Мирсаид Бобоев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда йиллик план 107-130 процент бажарилди. Совхозимиз давлатга 4 минг 400 тонна «оқ олтин» етказиб берди.

Илғор бригадаларнинг тажрибаси совхозимизда пахта тайёрлаш планини муваффақиятли бажариш учун ҳамма имкониятлар мавжуд эканлигини кўрсатиб турарди. Лекин биз бу имкониятлардан етарли фойдалана олмадик, ички резервлар тўла ишга солинмади, баъзи бригадаларда чигит экишда, ғўза қатор ораларини ишлашда жиддий камчиликларга йўл қўйилди. Совхоз дирекцияси ва партия ташкилоти бу камчиликларни ўз вақтида тузатиш чораларини кўрмади. Шунинг натижасида совхозимизда пахта тайёрлаш плани фақат 92 процент адо этилди. 13 бригада пландагидан анча кам пахта берди.

Партия ташкилотининг ўтган йил охирларида бўлган очиқ партия йиғилишида бу камчиликлар кенг муҳокама қилинди. 1963 йилги ҳосилга тайёргарлик кўришда ўтган йил йўл қўйилган хато ва камчиликларни такрорламаслик учун конкрет тадбирлар белгилаб олинди. Мажлисдан кейиноқ барча тракторлар далага чиқарилди. Ҳамма ишчилар ер ҳайдашга, маҳаллий ўғит жамғаришга, ариқ-зовурларни тозалашга ва бошқа қишки тадбирларни ўтказишга тўла сафарбар этилди. Бригадалар ўртасида социалистик мусобақа йўлга қўйилди. Ишчиларнинг унумли ишлашлари учун зарур шарт-шароит яратиб берилди.

Бу тадбирлар жуда яхши натижа беряпти. Қисқа вақт ичида 5000 гектар ер 26-30 сантиметр чуқурликда шудгор қилинди. 40 ҳайдов трактори билан кунига ўртача 290 гектардан ер ҳайдалмоқда. Шудгорлашни тез кунда тамомлаш учун ҳамма чоралар кўриляпти. Тракторчиларимиздан Сайфи Исломов, Маҳкам Облоқулов, Ҳикмат Абдуллаев, Умрзоқ Оролов ўртоқларнинг ҳар бири ўз сменасида 8-10 гектардан ерни сифатли ҳайдамоқда.

Биз бу йил давлатга 8000 тонна «оқ олтин» етказиб беришни планлаштирдик. Тупроқнинг унумдорлигини ошириш ана шу вазифани бажаришда катта аҳамиятга эгадир. Шу мақсадда биз ерни минерал ва маҳаллий ўғитга тўйдиришга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Чигит экиладиган 1500 гектар ернинг ҳар гектарига шудгорлаш олдидан 300-350 килограммдан суперфосфат ва етарли миқдорда маҳаллий ўғит солинди. Экиш олдидан солиш учун маҳаллий ўғит кўплаб жамғарилмоқда. Ер ҳайдашдан бўшаган трактор ва қишлоқ хўжалик машиналари тез суръатлар билан ремонт қилинмоқда, шудгор қилинган ерлар яхшилаб текисланаётир, шўр ерларни ювиш кучайтириб юборилди.

Совхозимиз ишчилари Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг навбатдаги пленуми очиладиган кунгача қишки тадбирларни асосан тугаллаш учун ғайратларига ғайрат қўшиб ишламоқдалар.

П. ТУРҒУНОВ,
Гулистон ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Правда» совхози партия комитетининг секретари.

МАРҲАМАТ районидаги Карл Маркс номли колхозда қишлоқ хўжалик машиналарини ремонт қилиш қизғин бораётир. Суратда: илғор слесарь Анвар **ЗОКИРОВ** 180 та боронани муддатидан илгари сифатли ремонт қилиб, механизаторлар ўртасида бошланган социалистик мусобақада пешқадамликни эгаллади.

С. Безносов фотоси.

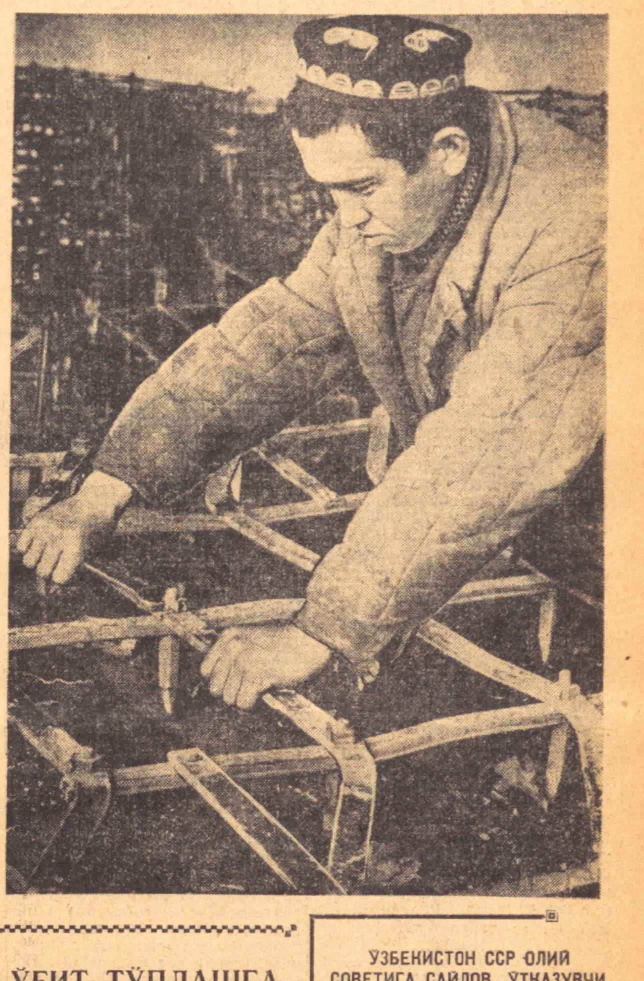

ИШ БУ ЙИЛ ҲАМ ЯХШИ ЭМАС

Ленин номли колхозда пахта ҳосилдорлиги йил сайин камайиб кетмоқда. 1958 йилда ҳар гектарердан 25,6 центнердан, 1959 йилда 24 центнердан ҳосил олинди. Ўтган йили ҳосилдорлик 14 центнерга тушиб қолди. Абди Худойназаров бошлиқ бригада гектаридан бор-йўғи 9 центнердан ҳосил олди.

Бунинг асосий сабаби — қишки тадбирларнинг пухта ўтказилмаганлигидир. Бу ҳол экиш олди ишларининг орқага сурилишига, чигит экишнинг энг қулай агротехника муддатларида ўтказилмаслигига олиб келди. Натижада ғўза қатор ораларини ишлаш кечиктириб юборилди, ҳосил кеч етилди. Колхоз раҳбарлари бундан тегишли хулоса чиқариб олишлари керак эди. Афсуски бундай бўлмаяпти. Колхоз раиси Содиқ Қозоқов, партия ташкилотининг секретари Саттор Бозоров ўртоқлар ишга бепарво қараб, ўтган йилги хато ва камчиликларнинг яна такрорланишига йўл қўймоқдалар.

Колхозда аввало ер ҳайдаш пайсалга солинмоқда. 1262 гектар пахта майдонидан атиги 386 гектар ер шудгор қилинди. Колхозда ҳамма ҳайдов тракторлари ҳам ер ҳайдашда фойдаланилмаётир. Далага чиқарилган тракторларнинг ҳам иш унуми жуда паст. Ҳар бир трактор билан кунига ҳайдалаётган ер 3 гектардан ошмайди. 5 та «ДТ-54» трактори паркда бузилганча ётибди.

Далага маҳаллий ўғит чиқариб тўкиш, шудгор қилинган ерларни текислаш, карталарни йириклаштириш, ариқ-зовурларни тозалаш, ернинг шўрини ювиш, ер ости сувлари чуқур жойлашган майдонларга яхоб бериш ишлари ҳам ғоят кечиктириб юборилмоқда. Колхоздаги ишга яроқли 1320 колхозчидан дала ишларига 580-590 киши қатнашаётир. Уларнинг кўпи ишга кеч чиқиб эрта қайтади. Бригада бошлиқлари далада кўринмайди.

Бухоро область, Вобкент ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли Ленин номли колхозда 1963 йил ҳосилига тайёргарлик ана шундай ўзи бўларчиликка ташлаб қўйилган.

Х. ИСАЕВ.

ТЕХНИКА ТАЙЁР

ПОП. (**«Қизил Ўзбекистон» мухбири**). КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми қарорларидан илҳомланган Ленин номли колхоз аъзолари қишки тадбирларни тез суръатлар билан олиб бормоқдалар. Трактор ва қишлоқ хўжалик машиналари ремонтдан тўла чиқарилди, ариқ-зовурлар тозаланди.

Ғурумсаройликлар ҳар йилгидек бу йил ҳам гўнг ва бошқа маҳаллий ўғит ғамлашга алоҳида эътибор бермоқдалар. Ҳозир 250 киши, 14 та прицеп, 9 та автомашина, кўпгина арава бу ишга сафарбар этилган. Ҳозиргача далага 21 минг тоннадан кўпроқ гўнг чиқариб тўкилди.

ЎҒИТ ТЎПЛАШГА КАТТА ЭЪТИБОР

Москва районидаги «Коммунизм» колхози пахтакорлари ўтган йили 920 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 28,2 центнердан ҳосил кўтардилар. Ҳосилдорлик аввалги йилдагига нисбатан гектар бошига етти центнер ошди. Колхоз пахтакорлари ерларни кузда сифатли шудгорлаб, кўклам экишини агротехника қоидалари асосида ўтказганликлари туфайли бу ютуқларга эришдилар.

Колхозда ҳосилдорликни янада ошириш, она-Ватанга ҳар қачонгидан кўп «оқ олтин» етказиб бериш учун қизғин кураш бошланди. 800 гектардан ортиқ майдон ҳайдаб қўйилди. Шудгорлаш олдидан ҳар гектар ерга 300 килограммдан суперфосфат ва кўплаб маҳаллий ўғит солинди.

Колхозда маҳаллий ўғит тўплаш яхши ташкил этилган. Бу ишда 15 трактор тележкаси, 11 автомашина ва кўплаб арава қатнашмоқда. Далага ташиб чиқарилган маҳаллий ўғит махсус чуқурларда чиритилмоқда.

Й. АБДУЛЛАЕВ.

УСТЮРТДА ГАЗ ФОНТАНИ ОТИЛИБ ЧИҚДИ

Устюрт ясси тоғидаги 1- қудуқдан 22 январда кучли газ фонтани отилиб чиқди. Бу қудуқни Ўзбекистон ССР Главгеологиясига қарашли нефть қидирувчиларнинг экспедицияси пармаламоқда. Кўринмайдиган ёқилғи 3170 метр чуқурликдаги юра қатламларида аниқланди. Қатламдаги газнинг босими 300 атмосферадан зиёддир, деб тахмин қилинмоқда. Қудуқни пармалаш давом эттирилмоқда.

Борса келмас майдонида жойлашган янги манба саноат учун катта аҳамиятга эга бўлади, деб кутилмоқда.

Устюртнинг газга бой эканлигининг аниқланганлиги ғоят катта халқ хўжалик аҳамиятига эга бўлиб, Бухоро—Урал газопроводини табиий газнинг янги катта запаслари билан таъминлашда муҳим фактор бўлади. (ЎзТАГ).

САМИМИЙ УЧРАШУВЛАР, ҚИЗҒИН СУҲБАТЛАР

ЖАНГЧИЛАР ҲУЗУРИДА

ВЮНСДОРФ, 22 январь. (ТАСС мухбирлари). Германия Бирлашган социалистик партияси VI съездида қатнашган КПСС делегациясининг бошлиғи, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Н. С. Хрушчев бугун Германиядаги совет қўшинлари группаси жангчиларининг меҳмони бўлди. КПСС делегациясининг аъзолари А. И. Аджубей ва П. А. Сатюков, Германиядаги совет қўшинлари группасининг бош қўмондони, армия генерали И. И. Якубовский, Ҳарбий кенгаш аъзоси генерал-полковник С. П. Васягин Н. С. Хрушчев билан бирга бордилар.

Гарнизоннинг шахсий состави, группа бошқа қисмларининг Вюнсдорфга келган вакиллари, ҳарбий хизматчиларнинг оила аъзолари Н. С. Хрушчевни самимий кутиб олдилар.

Митингда сўзга чиққан нотиқлар Н. С. Хрушчевни, КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматини ишонтириб айтдиларки, Германиядаги совет қўшинлари группасининг жангчилари Ватандан узоқда турганлари ҳолда ўз ватанпарварлик бурчларини бажаришга доим тайёрдирлар.

Бу ерда тўпланганлар томонидан қизғин кутиб олинган Н. С. Хрушчев митингда нутқ сўзлади. Н. С. Хрушчев КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати номидан жангчиларни табриклади ва хизматда, машқларда ва шахсий ҳаётда уларга муваффақиятлар тилади.

ХАЙРЛАШУВ

БЕРЛИН, 22 январь. (ТАСС). Германия Бирлашган социалистик партиясининг VI съезди ишида қатнашган КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Н. С. Хрушчев бошчилигидаги КПСС делегацияси бугун Берлиндан Ватанига жўнаб кетди.

Шарқий вокзалда делегацияни Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. Ульбрихт, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари ҳамда Германия Демократик Республикасининг бошқа раҳбар арбоблари кузатиб қолдилар.

Вокзалда Н. С. Хрушчев ва В. Ульбрихт нутқ сўзладилар.

ҚУНОВИЦАДА

ВАРШАВА, 23 январь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Биринчи Секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Никита Сергеевич Хрушчев Германия Бирлашган социалистик партиясининг VI съездида қатнашган КПСС делегациясининг бошқа аъзолари билан бирга Берлиндан қайтаётганида 22 январь кечқурун Польшанинг Германия Демократик Республикаси билан чегарадош бўлган Куновица станциясида тўхтаб ўтди.

ПАП агентлигининг хабарида айтилишича, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Министрлар Совети раисининг ўринбосари Зенон Новак, ички ишлар министрининг ўринбосари Мечислав Мочар, Польша Бирлашган ишчи партияси Познань воеводлик комитетининг биринчи секретари Ян Шидляк ва Зеленогур воеводлик комитетининг секретарлари Н. С. Хрушчевни кутиб олиш учун келдилар.

Вокзал перронида маҳаллий жамоатчиликнинг жуда кўп вакиллари, Любушчск ўлкаси аҳолисининг делегацияси тўпланди. Зеленогур воеводлиги халқ совети президиумининг раиси Ян Лембас улар номидан Н. С. Хрушчевни табриклади.

Поезд 20 минут тўхтаб турган вақтда, Н. С. Хрушчев ўзини кутиб олиш учун келган кишилар билан самимий суҳбатлашди. У, Любушчск ўлкаси аҳолисини самимий табриклади.

ВАТАНГА ҚАЙТАЁТИБ

ВАРШАВА, 23 январь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Украина Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитетининг секретари Л. Ф. Ильичев, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг раиси Н. А. Муравьева, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, «Известия» газетасининг бош редактори А. И. Аджубей, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, «Правда» газетасининг бош редактори П. А. Сатюковлардан иборат Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Германия Бирлашган социалистик партияси VI съезди ишида қатнашган делегацияси Москвага қайтаётиб, Варшава орқали ўтди.

Варшава вокзалида меҳмонларни Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Владислав Гомулка, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари Юзеф Циранкевич, Зенон Клишко, СССРнинг Польшадаги элчихонасининг маслаҳатчи вакили Н. М. Силуянов, шунингдек СССРнинг Польшадаги элчихонаси ва савдо ваколатхонасининг ходимлари, совет ва поляк журналистлари самимий кутиб олдилар.

Польша территориясида Н. С. Хрушчев, Н. В. Подгорний ва КПСС делегацияси аъзоларига Польша Халқ Республикаси Министрлар Совети раисининг ўринбосари Зенон Новак, ички ишлар министрининг ўринбосари Мечислав Мочар, СССРнинг Польшадаги элчиси А. Б. Аристов ҳамроҳ бўлдилар.

Владислав Гомулка, Юзеф Циранкевич, Зенон Клишко вагон салонига Н. С. Хрушчев ва Н. В. Подгорний ҳузурига кирдилар, бу ерда самимий суҳбат бўлиб ўтди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Э. М. МАҲКАМОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЎҚИТУВЧИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Халқ маорифи органларида болаларга таълим ва тарбия бериш соҳасида узоқ йиллар ва самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан Бекобод шаҳар халқ маорифи бўлимининг мудири Эргаш Маҳкамович **Маҳкамовга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари
И. БАБКОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри.
1963 йил, 23 январь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИНИНГ МАЖЛИСИ

23 январда Тошкентда С. Нуриддинов раислиги остида Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссиясининг биринчи мажлиси бўлиб ўтди.

Марказий сайлов комиссияси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми секретари Р. Сахибоевнинг республика Олий Советига сайловларга тайёргарликнинг бориши ҳақидаги ахборотини тинглади ҳамда Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов бўйича сайлов бюллетенининг, овоз бериш ҳуқуқи ҳақидаги гувоҳноманинг, шунингдек сайловга оид бошқа ҳужжатларнинг формаларини тасдиқлади.

Мажлисда Марказий сайлов комиссиясининг иш плани тасдиқланди, унинг аъзолари ўртасида вазифалар тақсимланди, комиссия аъзоларининг навбатчилик қиладиган кунлари белгиланди. Марказий сайлов комиссияси ҳузурида юридик консультация ташкил этишга қарор қилинди.

Мажлисда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари И. В. Бабков қатнашди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДАН

Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссиясининг адреси қуйидагича: Тошкент шаҳар, Карл Маркс кўчаси, № 3. Телефонлар — 26682, 26969, коммутаторлар — 26023 ва 26024, қўшимча 285, 353.

ЧОРВАДОРЛАРНИНГ ПОСЁЛКАЛАРИДА АГИТПУНКТЛАР

Нурота ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли чорвачилик хўжаликларининг барча йирик посёлкаларида агитпунктлар ташкил қилинди. Фермаларда, чўпонларнинг бригадаларида 300 га яқин агитатор ишлаб турибди. Улар чорвадорлар ўртасида КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг қарорлари тўғрисида, Совет Конституцияси, сайлов қонуни ҳақида суҳбатлар ўтказмоқдалар.

1-«Қўшрабод» совхозида агитаторлардан Габидова, Б. Бузруков, Н. Ширинов, Н. Ҳимматов ва бошқалар сайловчилар ўртасида актив иш олиб бормоқдалар.

УЙ-ЖОЙ ҚУРИЛИШИ ЯНАДА ТЕЗЛАШАДИ

Икки катта йиғин — КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми ҳамда СССР Олий Советн сессиясининг ҳаётбахш ҳужжатлари совет халқининг зафарли йўлини янада равшанроқ ёритмоқда, барча касб эгаларига янги куч ва мадад бахш этаётир. Бу ҳужжатларни чуқур ўрганаётган Тошкент уй қуриш комбинати коллективи ҳам ишлаб чиқаришда янги марраларни кўзламоқда. Улар ҳозирги кунда аҳоли учун кўплаб уй-жой бинолари қуриб бериш учун муҳим тадбирларни амалга оширмоқдалар. **Мухбиримиз шу корхонада бўлиб, комбинат бошлиғи Абдусаттор Каримов билан суҳбатлашди.**

— Комбинат коллективининг шу кеча-кундуздаги иши ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Комбинатимиз республика бинокорлик индустриясининг қалдирғочи. Корхона 1959 йилдан буён йирик панеллар ишлаб чиқармоқда, улардан уйлар қурмоқда. Коллективимизнинг ишини тасаввур қилмоқ учун шаҳримиз кўрки — Чилонзорни сайр қилишнинг ўзи кифоя. Бинокорлик шундай касбки, қилинган иш дарров кўзга кўрина қолади.

Етти йилликнинг тўртинчи йили ҳар соҳада баракали йил бўлди. Комбинат лойиҳадаги қувватга эришди. Бултур 85 минг квадрат метр уй-жойнинг калити меҳнаткашларга топширилди.

Йирик панелли уй қуриш тобора кенгаймоқда. Бу прогрессив усулда уй-жой бинолари бунёд этиш катта афзалликларга эга. Қурилиш ишлари тезлашади. Ғишт уйлар қуришга нисбатан арзон ва осон. Корхона ишчилари ва инженер-техник ходимлари буни қалбдан ҳис этиб, янги техника ва илғор технологияни ишлаб чиқаришга дадиллик билан жорий этиш мусобақасида актив қатнашмоқдалар.

Монтажлаш ҳамда пардозлаш бригадаларини йириклаштириш иш вақтдан ютиш ва уй қуришга қилинадиган сарф-харажатларни камайтиришни таъминламоқда. Илгари уй блокларини йиғишда монтажчи ва сувоқчилар бригадалари алоҳида-алоҳида ишларди. Эндиликда йириклаштирилган комплекс бригадалар тузилди.

Бундай қилиш меҳнат унумдорлигини анча оширди. Агар 1960 йилда иккита 48 квартирали уйни монтажлашга 2-3 ой вақт сарфланган бўлса, шу кеча-кундузда бор-йўғи 40-45 кунда уй қуриб битказилмоқда. Уй-жой қуриш таннархи йилдан-йилга арзонлашмоқда. Ҳар бир квадрат метр уй-жой қуриш учун 124 сўм сарфланиши белгиланган. Ишчи-хизматчиларнинг ташаббус кўрсатиб ишлаши натижасида ҳозир шунча уй қуришга кетадиган маблағ фақат 115 сўмни ташкил этмоқда.

Комбинатимиз коллективи коммунистик меҳнат корхонаси деган номни олиш учун мусобақалашмоқда. Келажак разведкачилари ҳар соҳада ўрнак кўрсатишаётир. М. Уваркин, Г. Опасов бошлиқ монтажчилар коммунистик меҳнат бригадалари уй қуриш муддатларини муттасил қисқартиришга муваффақ бўлмоқда. Шофер Х. Хабибулин — тайёр блокларни қурилиш майдонига пешма-пеш элтиб бериш мусобақасининг илғори. М. Иброҳимов, К. Ягаферов сингари бетончилар смена топшириқларини 1,5-2 ҳисса ортиғи билан бажаришмоқда.

Комбинатимиз коллективи ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш топшириғини йил бошидан буён муваффақиятли бажариб келмоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ бир неча уй фойдаланишга топширилди.

— Тағин ҳам унумли ишлашга халақит бераётган камчиликлар нималардан иборат?

— Иш вақтининг ҳар бир минутидан самарали фойдаланмоқдамиз, деб бўлмайди. Материалларнинг ўз вақтида етказиб берилмаслиги ва бошқа сабаблар билан 1962 йилда анчагина вақт бекор кетди.

Республика Халқ хўжалиги кенгаши комбинатимизни жуда тез қотадиган махсус цемент билан таъминлашга етарли эътибор бермаётир. Шундай цемент етишмаганлиги сабабли йирик панеллар тайёрлаш кечикмоқда.

— Комбинат коллективи КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми қарори муносабати билан қандай янги марраларни кўзламоқда.

— Коллективимиз аъзолари ленинчи партиямиз Марказий Комитети Пленумининг қарорини амалга ошириш тадбирларини кўрмоқда. Биз комбинатнинг ишлаб чиқариш қувватини ошириш, корхонани реконструкциялашни 1964 йилда тугаллаш ва йилига 300 минг квадрат метр уй-жой тайёрлаб бера оладиган даражага етказишни кўзда тутмоқдамиз. Қураётган уйларимиз Обухов ва Ленинграддаги уй қуриш комбинатлариникига нисбатан анча арзонга тушмоқда. Бироқ бу муваффақият биз учун чегара эмас. Жамоат контролини кучайтириб, йирик панеллар тайёрлаш ва уй қуришни арзонлаштирамиз, сифатини янада яхшилаймиз.

Тошкент уй қуриш комбинатининг ишлаб чиқариш қувватлари йилдан-йилга ошиб бормоқда. Ҳозир ҳам комбинат қувватларини ошириш мақсадида янги цехлар қурилиши жадал бормоқда. СУРАТДА: қурилаётган янги цехнинг умумий кўриниши. Ўнгда бригадир С. ВАЛИУЛИН ва қурилиш мастери А. БУХТАЯРОВ ўртоқлар.

И. Глауберзон фотоси.

МЕБЕЛЧИЛАР АҲДИ

Тошкентдаги «Шарқ» мебель фирмасининг 1, 2, 5- филиалларида планга қўшимча, маҳсулот тайёрлаш мусобақаси авж олиб кетди. Ф. Фахриддинов, Д. Холматов, Б. Самохвалов ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бригадалар Советларга сайлов кунини биринчи квартал топшириғини бажариш билан кутиб олиш учун курашмоқдалар.

Т. НАЖМИЙ.

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАСИ АМАЛИЙ ИШДА

КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми қарорига асосан республикамиздаги қишлоқ районлари ўрнига йириклаштирилган ишлаб чиқариш бошқармалари тузилди. Ҳозир янги раҳбарлик органлари ўз фаолиятларини кучайтириб юбордилар.

«Хоразм ҳақиқати» газетаси ўзининг сўнгги сонларидан биридаги махсус саҳифасини ана шу масалага бағишлади. Саҳифада Янгиариқ ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг қишлоқ меҳнаткашларининг етти йилликнинг бешинчи йилида янги марраларни эгаллашга отлантираётганлигини акс эттирувчи хилма-хил материаллар берилган.

Саҳифада идеология ишларининг конкрет ва бир мақсадни кўзлаган ҳолда олиб борилаётганлиги, ташкилотчи-инспекторларнинг ишига доир қизиқарли материаллар бор.

Газета бу ишини изчил давом эттирса катта фойдали иш қилган бўлади.

ИШЧАНЛИК ВАЗИЯТИДА

ҚАСАБА СОЮЗЛАРИ ҲАЁТИДАН

Республикамиз касаба союз ташкилотларида ҳисобот-сайловлар ўтмоқда. Улар КПСС Марказий Комитетининг ноябрь ва ВЦСПСнинг XI Пленумлари қарорларига биноан партия ва касаба союз органлари иши қайта қурилаётган бир пайтда ўтаётгани билан характерлидир.

Йиғилиш, конференция ва съездларда касаба союз ташкилотларининг партия XXII съезди ҳамда КПСС Марказий Комитети Пленумлари қарорларини амалга ошириш учун олиб бораётган курашига якун ясалади, ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, илғор тажрибаларни оммалаштириш, коммунистик меҳнат ҳаракатини кучайтиришга қаратилган мусобақани янада кучайтириш тадбирлари белгиланади. Касаба союз органларининг иш фаолиятига уларнинг ўзларига берилган ҳуқуқлардан қанчалик фойдалана олганликлари, ишлаб чиқаришга ва маданий-маиший ишларга доир туб масалаларни ҳал этишда қанчалик изчиллик ва ғайрат кўрсатаётганликларига, ҳар бир ишчи ва хизматчи коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишга қандай ҳисса қўшаётганига қараб баҳо берилади.

Касаба союз ташкилотлари ҳисобот даврида меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва касаба союз аъзоларининг маиший шароитларини яхшилаш соҳасида катта иш қилдилар. Айниқса «Ташсельмаш» заводи ишчиларининг ташаббуси диққатга сазовордир. Заводнинг Х. Ирисқулов, В. И. Мельников ўртоқлар бошчилик қилаётган коммунистик меҳнат бригадалари аъзолари меҳнат унумдорлигини ошириш ва пахта териш машинасини тайёрлаш процессидаги оғир ишларни енгиллаштиришга қаратилган ташаббусни биринчи бўлиб бошлаб бердилар. Улар шу йўл билан ўз участкаларида меҳнат унумдорлигини анча оширдилар ва маъмуриятга мавжуд ишлаб чиқариш нормаларини қайта кўриб чиқиш ҳақида таклиф киритдилар.

Ватанпарварларнинг бу ажойиб ишини бутун завод коллективи қизғин маъқуллади. Завод маъмуриятига иш нормаларини ошириш юзасидан кўплаб ариза тушди. Бу ташаббус республикамиздаги бошқа корхоналарнинг ишчилари томонидан ҳам қўллаб-қувватланди.

«Ташкенткабель» заводининг цехларида меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан жамоатчилик бюролари тузилди. Ишчилар ва инженер-техник ходимларнинг вакилларидан ташкил топган бу бюролар иш процессида станокларнинг бекор туриб қолишига барҳам бериш, ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш, қулай иш шароитини яратиш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун курашмоқда.

Кейинги пайтда кўпгина корхоналарнинг касаба союз ташкилотлари ишлаб чиқариш резервлари қандай ишга солинаётгани ва меҳнат унумдорлиги қайси йўллар билан оширилаётганини жамоат кўригидан ўтказдилар. Яқинда Халқ хўжалиги кенгаши ва Ўзбекистон касаба союзлари совети президиуми техника хавфсизлиги, меҳнатни муҳофаза қилиш ва корхоналардаги ишлаб чиқариш маданиятини текшириш юзасидан жамоатчилик кўригини якунлади. Кўрик давомида кенг меҳнаткашлар оммаси томонидан ишлаб чиқаришни ташкил этишни яхшилашга қаратилган 10 мингга яқин таклиф тушди.

Шунингдек, илғор тажрибаларни оммалаштириш юзасидан техника билимлари университети, илғор тажриба мактаби, новаторларнинг ёш ишчилар билан учрашувлари, илмий-техника конференциялари, ихтирочилар ва рационализаторларнинг слётлари сингари тадбирлардан фойдаланилмоқда.

Касаба союз ташкилотларининг ташаббуси билан машинасозлик, енгил ва тўқимачилик корхоналарида илмий-техника жамиятлари, рационализаторлик ва ихтирочилик бюролари ўз фаолиятини анча кучайтирди.

Маданий муассасаларда ўтказилаётган савол-жавоб кечалари, фан, техника ва маданият арбоблари билан учрашувлар меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда ижобий таъсир кўрсатмоқда.

Бироқ ана шу ютуқлар билан бир қаторда касаба союз ташкилотлари фаолиятида ҳали кўпгина камчиликлар борлигидан кўз юммолмаймиз. Баъзи корхона ва қурилишларнинг касаба союз ташкилотлари ишлаб чиқаришга доир масалаларни ўрганмайдилар. Меҳнат унумдорлигини ошириш тўғрисида етарли ғамхўрлик қилмайдилар. Баъзи касаба союз ташкилотлари ишлаб чиқаришни планлаштиришга суст қатнашадилар, планлаштириш ва хўжалик органлари олдига иш фаолиятини яхшилашга доир масалаларни камдан-кам қўядилар.

Ҳисобот-сайлов йиғилишлари ва конференция қатнашчилари ишдаги ана шу ва бошқа камчиликларни принципиал танқид асосида очиб ташлашлари ҳамда уларни тузатиш юзасидан конкрет таклифларни киритишлари лозим. Бу эса ҳисобот-сайлов йиғилишларининг юксак савияда ўтишига боғлиқ. Йиғилишларга маъмурият раҳбарлари, цех бошлиқлари шахсан қатнашишлари ва касаба союз аъзоларидан тушган барча саволларга очиқ-ойдин жавоб беришлари керак.

Касаба союзларининг янги раҳбар органларига ишчан, ташаббускор ва коллектив ўртасида обрў қозонган ёшлар ҳамда хотин-қизларнинг кўпроқ сайланишига эришиш керак. Касаба союз органларига янги сайланган активларнинг ўқишини қайси формада ўтказиш зарурлиги йиғилиш процессида белгиланиб олиниши ишнинг янада яхшиланишига ёрдам беради.

Касаба союз ташкилотларининг энг муҳим вазифаси партия XXII съездининг ва КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг қарорларини амалга оширишда меҳнаткашларнинг актив иштирокини таъминлаш, корхона, қурилиш, колхоз ва совхозлар фаолиятидаги мавжуд камчиликларни очиб ташлаб, уларни тугатишга ёрдам беришдан иборат.

С. ШАПИРО,
Ўзбекистон касаба союзлари Советининг старший инструктори.

Жанубий Сурхон сув омбори ирригаторлари баҳоргача 300 миллион кубометр сув йиғиш учун ҳаракат қилмоқдалар. СУРАТДА: бригадир В. ФЕДОСЕЕВ ва мастер К. БОНДАРЕНКО ўртоқлар Шеробод канали қурилишидаги участкалардан бирида.

А. Ким фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ОДАМТОШ ШУЪЛАСИ

ОДАМТОШ!.. Ҳув, ана, Катта ўзбек тракти Деҳқонобод адиридан товусдек товланиб ўтади. Икки ёнда Ҳисор, оппоқ қорга бурканган сўлим Ҳисор тизмалари. Ёнбағирларда ҳамиша ям-яшил арчалар қиш тўнига ўралиб мудрайди. Тоғнинг олмос чўққисида бошини мағрур кўтариб, қирлардаги чорвадорларга хитоб қилаётгандек тош одам узоқ-узоқларга нигоҳ қадаб ғурибди. Ажаб, осмону фалакда киши?! Нима қилади у ҳарсанглар учида?

Неча асрлардан буён туради у тоғда гўё соқчидек. Қўйчибонлар гурунгида унинг сиру асроричи суриштирдим. Нақл қилинишича, қачонлардир бу ерда Деҳқонбой — чўпон ўтган. У сурув ҳайдаб тоғ этакларида юрганда, туёғ босилган ердан худди жавоҳирлар яшириғлиқ улкан сандиқни чертгандек «гуп-гуп-п» садо чиққан. Чўпон саросимада кўп югурганелган. Тоғни ўйиш эмас, ёлғиз бир тошни ўрнидан қимирлатиш амримаҳол. Шунда чўпон бу «бойликнинг изи учиб кетмасин» дея, чўққидаги тошни кун оша, ой оша, йил оша баҳоли-қудрат йўнаэерган. Қуш қанот қоқадиган чўққида Одамтош ўшандан қолган. Ерли халқ эса чўпоннинг номини унутмаслик учун бу жойни Деҳқонобод дея атай бошлаган.

Мана, бир неча кун бўлдики Одамтош биқинида кишилар, машиналар ғивирлайди, зимзиё тунда мард кишиларни чорлаётгандек чўққида чироқлар милтиллайди. Бу — отардаги қўйларнинг аёзли тунда мўлтираган кўзлари эмас, инсон қўли билан ёқилган чинакам юлдузлар...

* * *

ЎША КУН, 5 ноябрь Одамтош саҳифасида энг ёрқин сана бўлиб қолди. Газ фонтани бутун дарани — Деҳқонободдан Ғузоргача, Ғузордан Нишонгача мунаввар этди. Яйловлар устида улкан машъал порлагандек, сурувлар тунда ҳам қирга ёйилди:

— Кон! Кон! Кон! — ёшу қарининг оғзида шу сўз.

Одамтошнинг янги саҳифаси очилди. Косон нефть-газ қидирув экспедициясининг каротажчилари Одамтош қатламларини аллақачон текшириб, газчиларга йўлланма берган эдилар. Одамтош Газлининг муносиб «рақобатчиси» деса бўлади. Разведка бошлиғи Алексей Прокарпович Грищенконинг айтишича бу ерда қарийб Газлидагича ҳажмда газ запаси бор. Эни — 18, узунлиги 30 километр, кон Яккабоғ адирларигача чўзилиб кетган. Бу масофада тўққизта маҳсулдор горизонт бор. Чуқурлиги 650 метрдан 2400 метргача. Айрим горизонтларнинг қалинлиги 30 метрдан ҳам ошиқ. Биринчи қудуқ пармаланиб, ундаги газ дебити аниқланди. Улкан газ фонтани беш кечаю беш кундуз ёнди. Газчилар зўр ғайрат ва матонат кўрсатиб фонтанни «жиловлаш»га муяссар бўлдилар. Босим 170 атмосферадан ошиб, фонтанни жиловлаш учун сув кифоя қилмай қолди. Агрегатлар ишга солиниб, қудуққа лой оқизилди. Ниҳоят «зангори оташ»нинг осмонга чўзилган «тил»лари кесилди. Энди у беҳуда ёнмайди, у инсон айтган йўлдан оқиб, элга хизмат қилади. Бу горизонтдан, дастлабки ҳисоб-китобларга кўра, бир кеча-кундузда қарийб бир миллион кубометр газ қайнаб чиқди.

Олов! Олов! Йўқ, ёндирувчи эмас, бу — ҳаётбахш олов. Қабул эт, она-Ватан, Одамтош азаматларининг дастлабки бу туҳфасини!

* * *

ТУН. Пачкамар ёнбошидаги газчилар чодирида гурунг авжида. Кимдир папирос тутатади, кимдир чодир тиргагига бош суяб хаёл суради. Шу пайт узун бўй, елкадор, элликларни қоралаб қолган киши шиддат билан чодирга кирди. Унинг ортидан изғирин ҳам эргашиб келгандек «гурунгхона» бир зумда совуди.

— Иш пишди, иш пишди! — деди у қўлларини бир-бирига ишқалаб иситаркан. — Ускуналарнинг ҳаммасини вагонга ортдик. Замонавий, соз, қардош Руминиядан келтирилган ускуналар, эрталаб Ғузор станциясида бўлади. Машиналарни шай қилиб қўйиш керак. Оёғини «ерга қўймай» таший бошлаш керак.

Қўли исиди шекилли гапдан тўхтаб, атрофдагиларга қаради. Саломлашдик. Бу — разведка бошлиғи Алексей Грищенко эди. Орага бир оз сукунат чўкди. Ҳамма ўз хаёллари билан банд.

Бурчакда ўтирган қорачадан келган йигит — Бўрибой жиққа ҳўл бўлган этигини гулханга яқинроқ суриб қўяркан:

— Алексей ака, эрта ҳам бугунгидек шабнам қотамизми, долотларни чархлаш керак, — деди. Бу ҳолда тўққиз қудуқни қачон қазиймиз?

Алексей мийиғида кулди:

— Шошма ука катта ишга. Сабр қилсанг ғўрадан ҳолва пишар, деганлар. Олдин шайланиб, ускуналарни олайлик.

Грищенко менга қараб:

— Кўряпсизми шогирдларни, — деди, — уни қўлида бўлса ер остидаги жамики бойликни бирикки кунда сипқириб олса. Шогирдлар... Кечагина қўй боқиб юрган эди Чучуксойда. Бугун газчи!

— Чорвадорлардан газчилар тайёрлаяпмиз, — деди Алексей ака. Одамтошда биринчи қудуқни пармалашдаёқ полвонтошлик уста газчи Турдибоев, Михаил Никитичлар билан бирга ғузор, деҳқонобод, чучуксойлик шогирдлар ҳам актив иштирок этдилар. Ҳозир Михаил Никитич бригадаси Қангтошда 2-қудуқни, Турдибой бригадаси Ғузорсойда 3-қудуқни пармалашяпти. 4-горизонтда иш бошлаш учун у ерга Руминиядан келтирилган асбоб-ускуналар ташиб борилмоқда. Одамтошнинг истиқболи порлоқ.

УЗОҚ, тун ярмидан оққангача суҳбатлашдик. Алексей Грищенко кончиларнинг ютуқ ва камчиликлари ҳақида ҳикоя қилди. Алексей аслида Кўқонда туғилган. Бу оилани нефтчилар оиласи, дейишади. Чиндан ҳам шундай. Ўғли — Юрий Москвада Газ ва нефтчилик институтини битириб, ҳозир Қарши газ-нефть трестининг бош инженери. Кичик ўғли Владимир Фарғона нефтни қайта ишлаш заводида ишлайди. Қизи Людмила конда диспетчер. Алексей Грищенконинг ўзи ўттиз икки йилдан буён «ернинг томирига қулоқ тутади». Полвонтош, Хўжаобод, Шимолий Сох, Тожикистондаги Ким, Қирғизистондаги Чангиртош, Мойлисув конларида ишлаб, «суяги қотган».

Ҳар бир катта иш «лекин» сиз бўлмайди. Одамтош шу пайтгача киши қадами тегмаган жой бўлмаганми! Шу сабабли йўл масаласи қийин бўляпти. У ерга фақат тракторларгина бора олади. Ҳозир Пачкамар сув омборининг тўғонида иш бошланиши муносабати билан Катта ўзбек трактининг дарадан ўтадиган бу қисмини бошқа ёқдан ўтказиш мўлжалланмоқда. Йўл сув остида қолиб кетади. Шу сабабли янги йўлни Одамтош конига яқинроқ ердан ўтказиш мақсадга мувофиқдир. На сих куйди, на кабоб. Ўзбекистон Геология бош бошқармаси ва Қарши газнефть трестидаги ўртоқлар бу ҳақда ўйлаб кўришса яхши бўларди. Сўнг, Одамтошда ҳозир катта ҳажмдаги ишлар бажарилаяпти. Лекин водопровод газчиларнинг талабини қондирмаяпти. 2,5 дюймли қувурдан келаётган сув лой қуйқаси тайёрлашга ҳам етмайди. Бу ҳолдан Қарши газнефть тресты ҳам хабардор. Арзимаган ана шу «икир-чикир»лар газчиларнинг янги конларни очишига тўғоноқ бўлаётир. Аммо газчиларнинг руҳи тетик, ғайратлари жўш урган. Улар ҳар қандай қийинчиликларни зарб билан енгишга қодир, қийинчиликсиз ҳаётни ёқтирмайдиган, меҳнатда йўғрилган кишилар.

Қадимий Ҳисор тизмаларининг асрий сукунатини бузиб, Одамтошда моторлар ғувиллайди. Бу — пармаловчилар, янги қудуқ қазишяпти, ер қатламларига тобора чуқурроқ кириб, унинг сиру асрорини ўрганишяпти. Адирда эса юзлаб юлдузлар чарақлайди. Қорли чўққидаги Деҳқонбой йўнган Одамтош фақат кундузи эмас, энди тунда ҳам инсон ақли, заковати, меҳнатига қўйилган ҳайкалдек узоқ-узоқлардан кўзга ташланиб туради...

Самар НУРОВ,
«Қизил Ўзбекистон» махсус мухбири. Ғузор райони.

ҲАР СМЕНАДА 1,5-2 НОРМА

1962 йил тўртинчи кварталида шаҳар корхоналарининг социалистик мусобақасида Қарши тикув фабрикаси коллективи биринчи ўринни эгаллади. Илғор коллектив аъзолари шу кеча-кундузда Ўзбекистон ССР Олий Совети сайловлари шарафига мусобақани авж олдирмоқда.

Сайлов кунини меҳнат зафарлари билан нишонлашга аҳд қилган тикувчилар пландан ташқари кўплаб маҳсулот ишлаб чиқаришга муваффақ бўлаётирлар.

Р. ҚАҲҲОРОВ.

ШАМОЛ, ҚУЁШ ВА СУВ ЭНЕРГИЯСИ ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ХИЗМАТИДА

Шамол эса бошлади. Двигатель қанотларини шамол аввал билинар-билинмас, сўнгра эса тобора тез айлантиряпти. Колхозчиларнинг уйларига, насослар, молотилкалар, сут соғиш аппаратларига сим орқали электр токи кела бошлади. Шамол тингач, двигатель ҳам тўхтаб қолди. Хўш, энди истеъмолчилар электр энергиясисиз қолаверадиларми?

Шамол, қуёш, сув — энергиянинг ана шу такрорланиб турувчи манбалари олимлар ва инженерлар эътиборини тобора ўзига жалб қилмоқда. Бу манбалар сира туганмас бўлиб, планетамиз яшар экан, кишиларга хизмат қилаверади. Бироқ улардан кенг фойдаланишга мингларча тасодифий ҳодисалар ҳалақит беради. Қуёш бетини тўсатдан булут қоплаши билан гелиоустановка иссиқлиқ беришни тўхтатади, ёз қурғоқчил бўлиб, дарё саёзлашиб қолса, гидроэлектростанция ток ҳосил қилишни камайтиради.

Буларнинг ҳаммасини қандай қилиб олдиндан кўриш мумкин? Қандайдир йўл билан ҳисобга олиниши мумкин бўлган йиллик ўзгаришлар билан бир қаторда, кутилмаганда дарёлардаги сув даражаси, шамолнинг кучи ва қуёш радиацияси ўзгариб туради. Бу ҳодисаларни ҳисобга олиш мутлақо мумкин эмасга ўхшаб кўринади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Энергетика ва автоматика институти олимларининг бир группаси ана шундай ҳодисаларни ҳисобга олиш учун математик методни таклиф қилди. Бу нарса «Энергиянинг такрорланиб турадиган манбалари режими характеристикасини тадқиқ қилиш» деган асарда баён қилиб берилди. Бу методдан фойдаланиб, тасодифий ҳодисалар қонуниятини топиш ва электростанциялар сув камайган вақтда электр энергияси ҳосил қилишни камайтирмаслиги учун сув запасини вужудга келтириш мақсадида сув омборларини лойиҳалаш мумкин.

Сув — энергия манбаидир. Қуёш ҳарорати ва шамол кучини запас қилиб қўйиб бўлмайди-ку. Ана шу методга асосланиб, шамол ва қуёш установкалари учун ҳосил қилинган энергияни тўплаш мақсадида қанчалик ҳажм кераклигини ҳисоблаб чиқиш ва шу йўл билан шамолсиз ва булутли кунларда эҳтиёжни қондириш мумкин.

Такрорланиб турадиган энергия манбалари бўйича Бутуниттифоқ комиссиясининг аъзоси, техника фанлари доктори Г. А. Гриневичнинг хабар этишича, ўзбек олимларининг методидан биринчи марта СССРнинг шамол-энергетика жадвали тузиш вақтида фойдаланилади. (ЎзТАГ).

АЖОЙИБ АЛЬБОМ

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти КПСС XXII съезди қарорларини ўрганувчиларга ёрдам сифатида партия маорифи шохобчалари учун «Коммунистик экономика сари» номли плакат-альбом чиқарди.

Плакат-альбом коммунизм қурилишининг муайян даврларига мўлжалланган режаларни акс эттиради.

Ғ. СОИПОВ.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«ПАРТИЯ ТУРМУШИ»

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг журнали — «Партия турмуши»нинг январь сони «Коммунизм учун курашда муҳим босқич» сарлавҳали бош мақола билан очилади. Бош мақолада мамлакатимиз ва Совет Ўзбекистонида етти йилликнинг тўртинчи йилида амалга оширилган ишларга якун ясалади ва янги йилдаги вазифалар кўрсатилади.

«КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг қарорларини амалга оширайлик» рубрикаси остида республика Касаба союзлари советининг секретари М. Йўлдошеванинг «Ўзбекистон касаба союзларининг жанговар вазифалари», М. Иброҳимовнинг «Ленин комсомолининг янги марралари», «Совой» совхозининг директори У. Саримсоқовнинг «Совой» совхози юксалишда», Ўзбекистон металлургия заводи прокат цехининг мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. Нуриддиновнинг «Прокатчилар ўз сўзлари устидан чиқмоқдалар», Самарқанд областидаги Ю. Гагарин номли совхоз партия ташкилотининг секретари А. Бегимқуловнинг «Чўлга баҳор келди» сарлавҳали мақолалари босилган.

«Шу куннинг темасида» деган бўлимда «Колхозларда хўжалик йилига ўз вақтида якун ясайлик» сарлавҳали редакцион мақола босилган. Г. Скоробогатовнинг «Ҳамма нарса инсон учун», Денов ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг секретари И. Мавлоновнинг «Тўғри йўлдан» ва бошқа мақолалар журнал саҳифасидан ўрин олган.

Журналнинг «Бошланғич партия ташкилотлари иш тажрибасидан», «Хат ва хабарлар», «Жамоатчилик асосларида», «Танқид ва библиография», «Партия хроникаси» бўлимларида ҳам кўпгина қизиқарли материаллар бор.

ИЛҒОРЛАР МИНБАРИ

ПАХТА, ЧОРВА—БИР-БИРИГА МАДАДКОР

Ҳамроқул ТУРСУНҚУЛОВ

Ҳ. ТУРСУНҚУЛОВ,

Тошкент область, Янгийўл районидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг раиси, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони

РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ иқлими, об-ҳавоси, ер-сув шароитининг қулайлиги колхоз ва совхозларимизда қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларини бир текис ривожлантириш, чорванинг ҳамма турларини урчитиб кўпайтириш, улардан мўл-кўл маҳсулот олиш имкониятини беради.

Ерларимиз унумдор, кенг қирлар, тоғ этаклари, дарё бўйлари, яйловларимиз бебаҳо. Биз пахтани «оқ олтин» деймиз. «Оқ олтин»нинг хазинаси эса ер. Биз ана шу табаррук тупроқни ардоқлаб, уни меҳр билан ишласак, табиат бойликлари бўлган яйловлардан, битмас-туганмас хазиналардан ўринли фойдалансак қишлоқ хўжалик экинларидан ва чорвачиликдан истаганча маҳсулот етиштиришимиз мумкин.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати колхоз ва совхозларимизга хўжаликни комплекс ривожлантириш учун ғоят катта ёрдам кўрсатиб келмоқдалар. Деҳқончилик маданиятини юксалтириш, илғор агротехника усулларини кенг жорий қилиш, оз меҳнат сарфлаб, кўп ҳосил етиштириш, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг ҳамда чорвачилик маҳсулотларининг таннархини арзонга тушириш учун катта имкониятлар яратиб бермоқда. Деҳқончиликда ер ҳайдашдан тортиб пахта теришгача, чорвачиликда эса ем-хашак тайёрлашдан тортиб сут соғишгача бўлган энг оғир ишлар кенг равишда механизациялаштирилмоқда. Ер текислайдиган, тупроқни юмшатадиган, қатор ораларни ишлайдиган турли иш органлари ўрнатилган трактор агрегатлари кетмоннинг ўрнини эгаллади.

Конструкторларимиз янги-янги тракторлар, культиваторлар, пахта териш машиналари ва бошқа қишлоқ хўжалик машина-асбобларини яратиш йўлида жуда катта ишларни амалга оширмоқдалар. Бу эса колхоз ва совхозларимизда деҳқончилик ва чорвачилик соҳасидаги ҳар бир ишни ўз вақтида сифатли қилиб бажариш, пахта ва бошқа экинлардан юқори ҳосил етиштириш, чорвачилик маҳсулотларини тез суръатлар билан кўпайтиришга жуда катта ёрдам бермоқда.

Маълумки, бизда пахта асосий экин ҳисобланади. Лекин шу билан бирга қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари ва чорвачиликнинг аҳамияти ҳам ундан кам эмас. Чунки, пахтачиликни юксалтириш қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари билан чамбарчас боғлиқдир. **Пахта қанча кўп бўлса, унинг чигитидан шунча мўл ёғ олинади, мол озуғи — кунжара ҳам кўп бўлади. Бу — гўшт, сут, ёғ демакдир. Чорва қанча кўп бўлса, ўғит шунча кўпаяди. Бу — ҳосилдорликни оширишнинг асосидир.**

ЙИЛНИНГ ЯКУНИ

Шўралисойнинг илгариги дашт-биёбон ерларида ташкил топган колхозимизнинг меҳнатсевар аъзолари бир вақтлар гектаридан атиги 5-6 центнердан ҳосил олинадиган ерларда ишнинг кўзини билиб меҳнат қилиш, техникадан, агрономия фанидан яхши фойдаланиш туфайли ҳосилдорликни 30-35, ҳатто 40 центнергача кўтаришга муваффақ бўлдилар. Суғориладиган ер майдонимиз 2000 гектардан ошиб кетди. Шу жумладан, 1500 гектардан кўпроқ ерда пахта етиштирилмоқда.

Шунингдек, хўжаликни комплекс ривожлантиришда ҳам катта муваффақиятларга эришдик. Ҳозир колхозимизнинг фермаларида 1.791 бош қорамол, шундан 321 бош сигир, 10.000 бошдан ортиқ қўй-эчки, 431 бош от, 50 бош туя, 264 бош чўчқа, 1.827 бош парранда, 100 яшчик асалари бор.

Колхозимиз ҳар йили давлатга пахта, пилла ва чорва маҳсулотлари сотиш юзасидан белгиланган планларни тўла ва ошириб бажариб келмоқда. 1962 хўжалик йили ҳам бир қанча қийинчиликларга қарамай муваффақиятли якунланди. 1520 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 29.2 центнердан, жами 4431 тонна пахта етиштирилиб, давлат плани тўла бажарилди. **Колхоз бўйича деҳқончиликка биркитилган ҳар бир ишчи кучи ҳисобига 100 центнердан пахта етиштирилди.** Пахтанинг таннархи йилдан-йилга арзонга тушмоқда. 1960 йилда 1 центнер пахта етиштириш учун 18 сўм 87 тийин сарфланган бўлса, 1962 йилда 1 центнер пахтанинг таннархи 12 сўм 10 тийинга тушиши мўлжалланди.

Ўтган йили чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан белгиланган ишлаб чиқариш планлари молларнинг барча турлари бўйича ошириб бажарилди. Давлатга пландаги 950 центнер ўрнига 1102 центнер гўшт, 2050 центнер ўрнига 3273 центнер сут сотилди. 30.000 дона ўрнига 65 минг 500 дона тухум, 110 центнер ўрнига 134 центнер жун, 85 центнер ўрнига 118 центнер пилла сотилиб, давлат планлари анча ошириб адо этилди.

1963 йил ҳисобига ҳозирданоқ давлатга 365 центнер гўшт сотдик. Йиллик гўшт ва тухум сотиш планини 1 июнгача бажаришни планлаштирдик.

Бу муваффақиятларга эришишда колхозимизнинг илғор бригадалари, механизаторлари, сувчилари, сут соғувчилари, моҳир пиллачилари катта ҳисса қўшдилар. Ўртоқ Ҳазратқул Сарибоев бошлиқ бригада аъзолари 100 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 30.5 центнер ўрнига 44,8 центнердан, Ортиқали Ҳатамов бошлиқ бригада 40.8 центнердан, Раимберди Йўлдошев бошлиқ бригада 34,7 центнердан, хотин-қизларимиздан етишиб чиққан ёш пахтакорлардан Санобар Қурбонова, Шаҳри Ўтанбоевалар бошлиқ бригадалар ҳам гектаридан 34-34,5 центнердан ҳосил етиштирдилар. Тракторчилардан Азимжон Умаржонов, Олланазар Умурбеков, Бозор Нуранбоев, Асқар Холиқов ўртоқлар ғўзани парвариш қилиш ва пахтани машинада теришда ажойиб меҳнат намуналарини кўрсатдилар.

Сут соғувчи Надежда Климентьева ўзига биркитилган 13 сигирнинг ҳар биридан 4196 килограммдан, Тўхта Акбарова 3680 килограммдан, Майрам Файзиева 3670 килограммдан сут соғиб олдилар. Чўпонлардан Сартой Сагиров қўйлардан пландаги 270 ўрнига 281, Сайди Тўхтабоев 250 ўрнига 265 қўзи олишга муваффақ бўлдилар. Қурт боқувчилардан Сакина Мадаминова ҳар қути уруғдан 81 килограммдан, Саломат Хожиумарова 91 килограммдан, Қурбонбуви Қаландарова 83 килограммдан пилла етиштириб, топшириқни 1,5 баравар адо этдилар.

ЭКИННИНГ «ТИЛИ»НИ БИЛ

Бунга қандай қилиб эришилди? Дарахтнинг ҳамма томири соғлом бўлса, у яхши ўсиб серҳосил бўлади. Худди шунга ўхшаш колхоз-совхоз ишлаб чиқаришининг асосий негизи бўлган бригада, звенолар қанчалик мустаҳкам ва унда ишловчи оддий колхозчилар, совхоз ишчилари қанчалик масъулиятни ҳис этадиган, ўз ишини севиб, билиб қиладиган соф виждонли бўлса, ҳар қандай шароитда ҳам пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ҳосил олиш мумкин. Асл деҳқонга ўргаткулиги йўқ. Колхозимизда пахтачилик илмини яхши биладиган ажойиб пахта усталаримиз, агрономларимиз, механизаторларимиз, сувчиларимиз бор. «Соқовнинг тилини онаси билади» дегандек бир неча йилдан буён бригадир, звено бошлиғи, тракторчи, сувчи бўлиб ишлаган колхозчиларимиз ўз ерларининг «мижози»ни яхши биладилар.

Маълумки, ўтган йили пахтачилик учун оғир йил бўлди. Қиш ва эрта баҳор қурғоқчилик келди. Кўп жойларда чигит қуруқ тупроққа экилди. Кейинчалик эса ҳаво салқин бўлиб, уст-устига ёққан ёмғир ерда қаттиқ қатқалоқ пайдо қилди. Чигитнинг униб чиқиши қийинлашди.

Шунинг учун биз экилган чигитнинг ҳамма ерда текис униб чиқишини кутмасдан қатор ораларини узунасига ва кўндалангига культивация қилиб, яганалаш билан бир вақтда биринчи суғоришни бошлаб юбордик. Бу — ернинг заҳрини кўтариб, ёш ғўзанинг тезда оқ томир олиб ўсишига ёрдам берди. Ғўза ёшлигидан ерга чуқур илдиз отиб мустаҳкамланса, унинг пояси бақувват бўлади, бундай ғўзалар тагидан шохлаб, калта бўғин бўлиб ўсади. Кўсаклари йирик ва салмоқдор бўлади.

Айниқса ғўзани ёшлигида ўғитлаш ва талабига қараб суғориш катта аҳамиятга эгадир. Биз ғўзани ўсиш даврида тупроқни маҳаллий ва минерал ўғит билан озиқлантириб, бу ишни суғориш билан маҳкам боғлаб олиб борамиз.

Бу ишларни ўз вақтида сифатли ўтказишда бизга чигитни квадрат-уялаб экиш катта ёрдам бермоқда. Қатор ораларнинг трактор билан икки томонлама ишланиши — қўл меҳнатини тенг баравар камайтириш билан бирга, ғўзанинг тўрт томонини баравар юмшатиб, ерга солинган ўғит ва эгатларга қўйилган сувнинг ҳамма ёққа бир текис сингишига ёрдам беради.

Биз суғоришни ўз вақтида сифатли ўтказиш учун сувчиларни танлашга ва энг уста колхозчиларни сувчилик ишига қўйишга алоҳида аҳамият берамиз. **Бизда ғўзани суғориш звено бошлиқларининг ўзига юклатилган.** Колхозда ёз даврида 143 та асосий сувчига ёшлардан 70 кишини ёрдамчи сувчи қилиб биркитиб қўйдик. Суғориш устидан бригадирлар, колхоз агрономлари доим назорат қилиб, уларга амалий ёрдам кўрсатиб турдилар. Суғориш муддатини белгилаш ихтиёри деҳқонларнинг ўзига берилган. Чунки бригада, звено бошлиқлари ва сувчилар бир неча йил давомида ўз ерларининг хусусиятини, мижозини, қайси томондан сув очиш кераклигини яхши билиб олганлар. Ғўзанинг сув талаб қилишини унинг ўсишига ва баргининг тусига қараб белгилайдилар. Колхозимизнинг ерлари паст-баланд, қия. Бундай ерларга нишоблигига қараб бир неча томондан сув таращга тўғри келади. Сувчиларимиз эгатларга бир меъёрда сув тараб жилдиратиб тагидан намиқтиришга алоҳида эътибор берадилар. Чунки, ғўза айниқса шоналаш, гуллаш даврларида тобига қараб суғорилмаса, шона ва тугунчаларини кўп тўкиб юборади. Кўллатиб суғорилса ёки суғоришдан кейин ўз вақтида юмшатилмаса, таги қотиб ер ёрилиб, ғўзанинг оқ томирлари узилиб кетади «Қизилпоча» бўлиб, ўсишдан тўхтайди.

Шунинг учун биз ҳар бир участкадаги ғўзани талабига қараб табақалаб суғорамиз. Суғоришдан кейин ернинг қотиб ёки эгатларда сувнинг кўллаб қолишига йўл қўймаймиз. Бунинг учун ернинг қиялигига қараб ўқариқларнинг оралиғи 60-80 метрдан узун бўлмайди.

Суғориш ғўзани озиқлантириш ва қатор ораларини юмшатиш билан боғлаб олиб борилгандагина у яхши натижа беради. Колхозимизда шудгорлаш олдидан ернинг кучли-кучсизлигига қараб етарли миқдорда маҳаллий ва минерал ўғит солишдан ташқари, ғўзанинг ўсиш даврида маҳаллий ўғитни чиритиб минерал ўғитга аралаштириб қатор ораларига машиналар билан солишни қатъий қоида қилиб қўйганмиз. Бунда, биринчи марта кўндалангига ўғитлашда ҳар гектар ерга 300 килограмм фосфорли ўғит ва 100 килограмм селитрани 1 тонна чиритиб эланган гўнгга аралаштириб соламиз. Узунасига иккинчи озиқлантиришда гектарига 250 килограмм селитрани маҳаллий ўғитга аралаштириб ишлатамиз. Ҳар бир ўғитлашдан кейин ғўза чуқур эгатлар орқали жилдиратиб суғорилади. Шундай қилинганда ўғит ғўзанинг томирига сингиб, унинг авж олиб ўсишини таъминлайди. Ғўзани ўғитлаш июль ойининг бошларида тамомланади. Чунки ғўза қанча барвақт ўғитланса, кўсакнинг пишиши шунча тезлашади.

Колхозимиз, шунингдек бригада ва звеноларимиз ҳам хўжалик ҳисобида ишлайди. Улар қанча кўп ҳосил етиштирса, унда ишловчилар шунча кўп даромад оладилар. Тракторчиларга ва сувчиларга айрим участкалар доимий биркитиб қўйилган. Улар ишни сифатли бажариб, юқори ҳосил етиштиришдан манфаатдордирлар.

Деҳқончиликда, айниқса пахтачиликда, ҳар йилнинг ва ҳар бир фаслнинг ўзига хос хусусияти бўлади, об-ҳаво шароити эса ўзига хос агротехника тадбирларини амалга оширишни талаб этади. Ана шуларни ҳисобга олмасдан ҳар йили бир қолипда иш қилган деҳқон ютқизади. Ўтган йили об-ҳаво жуда инжиқ келди. Ғўзалар то саратонгача яхши авж олмади. Ўсиш ва ривожланишда 10-15 кун кечикди. Колхозчиларимиз ана шуни ҳисобга олиб, ўзига яраша агротехника тадбирларини амалга оширдилар, ёз ойларида ғўзанинг ўсишидаги ва ҳосилга киришидаги қолоқликни тугатиб, пахтанинг вақтида очилишини ва серҳосил бўлишини таъминладилар.

Колхозда энг яхши пахта усталари, механизаторлар ва уста сувчилардан иборат 9 кишилик новаторлар группаси тузилган. Улар бригадаларга бориб, ўз тажрибаларини ўргатиб, пахтакорларга доим маслаҳатлар бериб турадилар, илғор агротехника усуллари, фан ютуқлари ва энг яхши тажрибаларни колхозга кенг ёйдилар. Бригада, звеноларнинг экинларини кўздан кечириб, тракторчиларнинг ишини, суғоришнинг ўз вақтида юқори сифатли ўтказилишини назорат қилиб, амалий ёрдам бериб турадилар.

ТЎЙДИРСАНГ ТЎЙҒИЗАДИ

Колхозимизнинг асосий тармоқларидан бири — чорвачиликдир. Маълумки, ем-хашак базасини мустаҳкамламасдан туриб, чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш мумкин эмас. Шунинг учун ҳам биз ем-хашак экинларини йилдан-йилга кўпайтириш, айниқса маккажўхори экин майдонларини кенгайтириб, кўпроқ силос бостириш тадбирларини кўрмоқдамиз. Ўтган йили колхоздаги 180 гектар беда майдонидан 1800 тонна қуруқ беда йиғиб олиш планлаштирилган эди. Бунинг ўрнига 2000 тоннага яқин беда тайёрланди. Ҳамма ердаги беда 4 марта, айрим жойларда эса 5 марта ўриб олинади.

230 гектар ерга маккажўхори экдик. Шундан 140 гектари силос учун, 30 гектари дон учун, 60 гектари кўклигича молга едириш учун ажратилди. Думбул сўтали маккажўхоридан 5000 тонна силос бостириш планлаштирилган бўлса, амалда жами 9100 тонна силос бостирилди. Дон учун экилган маккажўхорининг ҳар гектаридан 55 центнердан ҳосил олинди. Бундан ташқари, пландаги 500 тонна ўрнига 700 тонна дағал хашак ва сомон тайёрланди.

Биз мол озуқасини кўпайтиришда илғорларнинг энг яхши тажрибаларидан, ўзимиздаги имкониятлар ва резервларнинг ҳаммасидан фойдаланмоқдамиз. Ўтган йили тажриба тариқасида 6 гектар ерга нўхат эккан эдик. Бу жуда яхши натижа берди. Ҳар гектаридан 10 центнердан дон йиғиб олдик. Бунинг ангизи яна ўсиб чиқиб, жуда яхши кўкат бўлди. Бу кўкатдан 150 тонна силос бостирдик. 20 гектар ерга қанд лавлаги экиб, ундан 600 тонна ҳосил олдик.

Бизнинг республикамиз шароитида маккажўхори билан бирга оқжўхори ҳам тўйимли мол озуқаси сифатида жуда қимматли экиндир. Оқжўхори поясининг ширадорлиги, донининг тўйимлилиги билан ҳатто маккажўхоридан ҳам устун туради. Маккажўхори думбул сўталигида силос қилинади, чунки дони пишгунча унинг пояси қовжираб қолади. Оқжўхори эса дони пишганда ҳам пояси кўмкўк тураверади. Бултур 10 гектар ерга оқжўхори экиб, ундан 500 тонна силос бостирдик.

Колхозимизнинг бир неча юз гектар мевазор боғлари бор. Ана шу боғ ва токзорларда жуда кўп бегона ўтлар ўсиб чиқади. Бундан ташқари, ариқ бўйларида, уватларда ва бошқа жойларда ҳам кўп миқдорда бегона ўтлар бор. Биз ана шу резервлардан фойдаланиб, ўтган йили 30 минг боғ пичан тайёрладик. Бу — 150 тонна қўшимча хашак демакдир.

Айниқса куз фаслида бедапояларнинг ангизи ва бошқа экинлардан бўшаган ерларда молларни ёйиб боқиш жуда катта резерв ҳисобланади. Биз октябрь, ноябрь, ҳатто декабрь ойларида ҳам бўрдоқига қўйилган молларни бедапоя ангизларида боқиб, жуда яхши натижаларга эришмоқдамиз. Ана шундай резервлардан фойдаланиш туфайли бизда ем-хашак йилдан-йилга ортиб қолади.

Биз жамоат чорвачилигини фақат урчитиш ҳисобига кўпайтиришга ҳаракат қиламиз. Молларнинг қисир қолишига ва турли йўллар билан нобуд бўлишига йўл қўйилмайди. Наслчилик ишларини яхшилаш мақсадида фермаларда сунъий қочириш кенг йўлга қўйилган. Қўйларни йил бўйи қўзилатиш усули жорий қилинган.

Бизда давлатга гўшт учун топшириладиган молларни бўрдоқига боқиб семиртириш қатъий қоида қилиб қўйилган. Гўштга топшириш учун бўрдоқига боқиладиган моллар ҳар кварталда ажратилади. Ҳар бир қорамолнинг тирик вазни камида 300 килограммга, чўчқалар 90 килограммга, қўйлар 50 килограммга, паррандалар 1,2 килограммга етгандан кейингина давлатга гўшт учун топширилади.

ҲОСИЛ ТАРАДДУДИ

Етти йилликнинг бешинчи йили — 1963 йилда мамлакатимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдига ғоят катта вазифалар қўйилди. КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига партия раҳбарлигини кучайтириш юзасидан жуда муҳим ташкилий масалаларни амалга ошириш вазифасини юклади.

Бу йил республикамиз мамлакатга 3 миллион 400 минг тонна пахта етказиб бериши керак. Шунингдек, қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини юксалтириш, чорвачиликни ривожлантириш, унинг маҳсулдорлигини ошириш, халқимизга гўшт, сут, тухум, жун ва бошқа маҳсулотларни ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ етказиб бериш керак.

Колхозимизнинг аъзолари ана шу улуғвор вазифаларни бажаришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшиш учун кўклам экишига тайёргарлик юзасидан зарур тадбирларни амалга оширишга киришдилар.

Шаҳринисо ЎТАНБОЕВА — 7-бригаданинг бошлиғи.

Раимберди ЙЎЛДОШЕВ — 4-бригаданинг бошлиғи.

Алиқул ҲАМРОҚУЛОВ — тракторчи.

Шўҳия ҚОРАЕВА — пахта териш машинасининг механик-ҳайдовчиси.

Ўсар ЖЎРАЕВ — колхоз раисининг механизация бўйича ўринбосари.

Надежда Васильевна КЛЕМЕНТЬЕВА сут соғувчи.

Сакина МАДАМИНОВА — қурт боқувчи

Айтхўжа ОТАХОНОВ — Сувчи

Биз пахта етиштиришни даставвал ҳосилдорликни ошириш ҳисобига кўпайтиришимиз керак. Бизда ҳар бир киши ҳисобига суғориладиган 3,7 гектар ер тўғри келади. Шунинг учун биз кўпроқ техникага суянамиз. Деҳқончилик ва чорвачилик ишларини комплекс механизациялаш учун техникадан унумли фойдаланишимиз шарт. Шу мақсадда колхоз правлениеси ва партия ташкилоти далачилик бригадаларини қайта тузиб чиқди. Колхоз бўйича 5 та агроучастка ташкил қилинди. Ҳар бир агроучасткада бир участка бошлиғи ва бригада механиги доимий ишлайди. Булар ҳар бир участканинг шароитига қараб, агротехникани тўғри ташкил этиб, ўша ердаги бригадаларга ёрдам берадилар. Колхоздаги 16 бригада ўрнига 22 та бригада ташкил қилинди. Ҳар бир бригаданинг ер шароитига қараб, техникага мослаб, сувдан тўғри фойдаланишни кўзда тутиб 60—70 гектардан ер биркитиб берилди.

Шу кунларда колхозимизда ерларни ғўзапоядан тозалаш, далага маҳаллий ўғит чиқариш, шудгорлаш ишлари қизғин боряпти. Ҳозиргача 700 гектардан ортиқ ер ҳайдалди. 1600 тоннага яқин маҳаллий ўғит далага ташиб чиқарилди.

Ерни чигит экишга юқори сифатли қилиб тайёрлашга алоҳида эътибор беряпмиз. Бу йил қишда қор кўп ёғиб ер намга тўйиб қолди. Бу — ерни сифатли қилиб тайёрлашга катта ёрдам беради, албатта. Лекин биз бу билан қаноатланмасдан қиш фасли чуқур эгатлар орқали яхоб беришни унутмаймиз. Қишки яхоб тупроқда нам тўплашга ва бу намни ёз ойларигача сақлаб қолишга ёрдам беради. Шу билан бирга, яхоб тупроқдаги турли ҳашаротларнинг тухумини қуритади, бегона ўтларнинг уруғини нобуд қилади, ўсимлик касалликлари йўқолади. Энг муҳими — бундай ерларга экилган чигит тупроқнинг ўз намига униб чиқади. Яхшилаб ўтказилган яхоб ёзги икки марта суғоришнинг ўрнини босади.

Бизнинг ишимизда камчиликлар ҳам йўқ эмас. Партия ташкилотларининг раҳбарлиги, колхозимиз аъзоларининг кучи билан бу камчиликларни ўз вақтида бартараф қиламиз. Етти йилликнинг бешинчи йилида деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш юзасидан олинган мажбуриятни муваффақиятли бажариш, маҳсулот таннархини янада арзонлаштириш, колхозчиларимизнинг моддий фаровонлигини тағин ҳам ошириш учун ҳамма чораларни кўрамиз. Шу мақсадда колхоз правлениеси ва партия ташкилоти колхозчиларни ишлаб чиқаришга ҳар қачонгидан ҳам актив қатнаштириш учун уларнинг моддий манфаатдорлигини тинмай ошириб боришни ўз олдига асосий вазифа қилиб қўйди.

Колхозда ерни шудгорлаш. И. Глауберзон фотолари.

«ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ЭНЦИКЛОПЕДИЯСИ»НИНГ ЯНГИ НАШРИ

Қишлоқ хўжалик адабиёти, журналлари ва плакатлари нашриёти яқин уч йил ичида Москвада олти томлик янги «Қишлоқ хўжалик энциклопедияси»ни нашр этади.

Энциклопедия қишлоқ хўжалик ходимлари кенг доираси: колхоз раислари, совхоз директорлари, агрономлар, зоотехниклар, инженерлар, олимлар, партия ва совет ходимлари, студентлар, кўп сонли бутун қишлоқ хўжалик активи учун илмий-ишлаб чиқариш справка қўлланмаси бўлади.

Энциклопедияни яратишда мамлакатимизнинг кўпгина олимлари, агрономлари, зоотехниклари қатнашмоқда. Энциклопедияда қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларига доир 2500 га яқин комплекс мақола босилиб чиқади. Ҳар бир том 80-85 босма листдан иборат бўлади.

«Сельхозиздат»да ТАСС мухбирига хабар қилинишича, биринчи том учун мақолалар ҳозирдаёқ олинган ва кўкламгача босмахонага топширилади. (ТАСС).

ДЎСТЛИК НАТИЖАСИДА ТУҒИЛГАН КАШФИЁТ

⊙ Бир тазкиранинг икки варианти ⊙ Берлинда бошланган — Тошкентда тамомланган. ⊙ Асарнинг услуби авторнинг кимлигидан дарак беради ⊙ 8- боб нима учун ўзгартирилган.

Алишер Навоийнинг «Мажолисун Нафоис» деган тазкираси — шоирнинг муҳим асарларидан бири. XIV асрнинг охири—XV асрнинг бошларида яшаган ва ижод қилган шоирлар ҳақида маълумот берувчи бу тазкира ўз даврининг антологиясидир. Шарқ қўлёзмалари фондларида шу тазкиранинг иккита нусхаси сақланмоқда. Бу асарнинг иккинчи — кейинроқ ёзилган вариантини текшириш натижасида бу нусхада биринчи нусхада бўлмаган юзга яқин шоир ҳақида янги маълумотлар берилганлиги, иккита ҳикоя борлиги, асарнинг саккизинчи боби батамом ўзгартириб ёзилганлиги маълум бўлди. Бу қўшимчалар ва тузатишларни Алишер Навоийнинг ўзи киритганми, ёки асарни кўчириб ёзган котиб томонидан киритилганми? Бу масала кўп вақтлардан бери ечилмасдан қолмоқда эди. Навоийшуносларнинг баъзилари асардаги бу ўзгариш Алишер Навоийнинг ижоди деб, баъзилари асарни кўчириб ёзган котибнинг иши, деб ўйласалар ҳам, лекин бу фикрни ҳеч ким шу вақтгача узил-кесил тасдиқлай олмаган эди.

«Мажолисун Нафоис» тазкирасининг танқидий тексти яқинда босилиб чиқди. Бу текстни нашрга тайёрлашда олиб борилган тадқиқотлар ҳар иккала қўл ёзма Алишер Навоийнинг ўзи ёзган тазкиранинг икки хил нусхаси эканлигини кўрсатди.

Асарнинг танқидий текстини нашрга тайёрлаш ишлари Берлинда бошланиб, Тошкентда тугалланди. Бу асарни нашрга тайёрлашнинг бутун тарихи турли мамлакат олимларининг илм-фан соҳасидаги ҳамкорлигини кўрсатувчи ёрқин намуна бўлди. Бу ишни биринчи бўлиб Германия Демократик Республикасида немис филологи Ирмгард Энгельке бошлаб берди. Бу олима асар устида бошлаган ишини давом эттирмоқ учун Тошкентга келганида, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Тил ва адабиёт институтининг илмий ходими, филология фанлари кандидати С. Ғ. Ғаниева ҳам шу иш билан шуғулланаётганлигини билди. Ғаниева ҳам немис олимасининг бу иш билан шуғулланаётганлигидан бехабар эди. Улар бир-бирлари билан танишишди, кейин эса дўст бўлиб қолишди. Ирмгард Энгельке С. Ғаниева бу ишни яхшироқ уддалай олиши мумкин, деган қарорга келиб, ўзи тўплаган материалларни Ғаниевага топширди. Немис олимаси бу иш тайёр бўлгандан кейин уни немис тилига таржима қилмоқчи бўлди.

Ирмгард Энгельке «Мажолисун Нафоис» қўл ёзмаларининг ўзи тайёрлаган микрофильмларини, шу жумладан шу асарнинг 903 ҳижрий йилида (1498-1499 милодий йилида) кўчирилган ва Вена кутубхонасида сақланаётган энг эски ва тўлиқ нусхасидан олинган микрофильмни Тошкентга юборди. С. Ғаниева асарнинг танқидий текстини нашрга тайёрлашда Тошкент Шарқ қўлёзмалари фондларида сақланаётган ва Венадаги нусхага жуда яқин бўлган қўл ёзмадан, шунингдек Боку, Париж ва бошқа шаҳарлардаги фондларда сақланаётган қўл ёзмалардан ҳам фойдаланди.

С. Ғаниева турли қўл ёзмаларни бир-бири билан таққослаб, асарни кўчириб ёзишда турли котиблар йўл қўйган хилма-хилликларни тўғрилади ва тазкиранинг асл нусхасига яқинроқ бўлган текстни тиклашга муваффақ бўлди. С. Ғаниева шоирнинг услубига, ижодий йўлига асосланиб, тазкиранинг иккинчи нусхасидаги тузатишлар ва қўшимчалар Алишер Навоийнинг ўзиники эканлигини аниқлади.

Лекин саккизинчи боб қайта ишланганлигига сабаб нима бўлдийкин?

Саккизинчи боб Ҳусайн Бойқаро ижодига бағишланган. Маълумки, Алишер Навоий султон Бойқаронинг вазири эди. Навоий асарнинг иккинчи нусхасида ғазалларни алифбе тартибида берган. Бу эса Бойқаронинг шеърларига ҳусн бағишлар ва унинг асарларини мунтазам бир ижод тариқасида кўрсатар эди. Навоийнинг бу асари ёзилаётган вақтда Ҳусайн Бойқаро маишатга бериԥиб кетган эди. Алишер Навоий султон Бойқаронинг шеърларини мана шундай мунтазам бир ижод тариқасида кўрсатиш ва уни мадҳ қилиш билан султонни яна ижод йўлига солиб юборишни истаган бўлса керак.

Турли мамлакат олимларининг мана шундай дўст бўлиб ҳамкорликда ишлаши кўпгина ноаниқ саволларга жавоб топишга ёрдам берди ва шу туфайли шарқшунослар ўзбек ва бутун Шарқ адабиёти тарихидаги энг мароқли саҳифалардан бирини ёритган тазкиранинг энг аниқ ва тўлиқ текстини қўлга киритишга муваффақ бўлдилар.

В. НОСОВ.
ЎзТАГ мухбири.

ЎТГАН йили 220 чорвадор Ўзбекистон чорвачилик илмий-текшириш институтининг «Красный водопад» экспериментал базасида республиканинг донгдор сигир соғувчиси Анастасия Ивановна Чудная мактабида таълим олди. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлиги томонидан бу экспериментал базада ташкил этилган илғор тажрибаларни ўрганиш республика мактабида тингловчилар сони бу йил янада кўпаяди. СУРАТДА: Анастасия ЧУДНАЯ тингловчилар билан машғулот ўтказмоқда.
Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ОҲАНГАРОН ДРУЖИНАЧИЛАРИ

Ҳар куни қуёш уфққа бош қўяр-қўймас Оҳангарон посёлкаси, цемент заводи ётоқхоналари, автобус тўхташ жойи, гавжум кўчалар, кинотеатрлар ва танца майдончаларида қўлларига қизил лента боғлаган дружиначилар пайдо бўлишади. Жамоат тартибини бузиб, омма осойишталигига ҳалал берувчилар уларнинг назаридан асло четда қолмайди. Дружиначиларнинг оператив ҳаракати туфайли ҳамма ерда ҳамиша осойишталик ҳукм суради.

Қизил лента боғлаган бу йигит ва қизлар Оҳангарон район комсомол комитети қошидаги дружиначилар штаби аъзоларидир. Жамоат тартибини бузганлар штаб органи — «Комсомол кўзи билан» деган сатирик деворий газетасида танқид остига олинади. Тартиб бузарга чора кўрилиши учун унинг иш жойига, партия ва комсомол ташкилотига хабар қилинади.

Шунингдек «Буларнинг яқинидан ўтма» ҳужжатли фильм тайёрланиб, сеанслар олдидан кўрсатилмоқда.

Район дружиначилари штабининг бошлиғи Аҳад Давронов, дружиначи отрядларнинг бошлиқлари Тоир Шарипов, Зокир Халилов, Рустам Ниёзов, Гулзира Бекжоновалар ўз бурчини ҳалоллик билан адо этаётган азамат дружиначиларга намунали бошчилик қилаётирлар.

С. МУҲИДДИНОВ.

СУД ЗАЛИДАН

ПОРАХЎР ЎҒРИГА ҚЎЛ КЕЛДИ

Мукаррам Абдуллаева Умар Хўжановни мақтайдиган, исм-шарифи ёнига «ҳалол, ростгўй, меҳнаткаш, камтар» деган сифатларни қўшиб айтадиган бўлиб қолди. Ниҳоят Навоий район ижроия комитетининг раиси Абдуллаева Хўжановни колхозлараро қурилиш ташкилоти раислигига тавсия қила бошлади.

Хўжанов раислик стулига бориб ўтирди. У, шу мансабга ўтириши билан раиса опасининг хизматини тақдирлади. Абдуллаеванинг уйига уч қоп ун билан 85 сўм пул ташлаб кетди.

Опа ҳам бўш келмади. Хўжановни кабинетига чақириб:

— Энди вазифангизни бажаришга киришсангиз, — деди опа.

— Бажариб турибман, — деди Хўжанов.

— Тушунмадингиз, — жаҳли чиққандек бурнини жийирди опа.

— Хўш, — деди Хўжанов.

— Онамнинг участкаси битмай турибди...

Хўжанов «ҳушёр» йигит эмасми, шу куниёқ данғир-дунғирни бошлаб юборди: Абдуллаеванинг онасиникига қурилиш материаллари, шифер, усталар келиб тушди. Қарабсизки, ҳа-бе, дегунча данғиллама имора қад кўтарди.

Сендан қолган номард деган қабилда иш кўрадиган собиқ райкомнинг секретарлари В. Сегеда ва Ибод Ғуломов, опанинг ўринбосари Ашур Нарзиев ҳам қурилиш ташкилотидан «у-бу»ни юлиб кета бошладилар.

Хўш, Хўжанов нима қилди? У, район «катталари»га суяниб қўлига тушганини илди. Натижада саккиз ой ичида 82000 (янги пулда) сўм жиғилдонга тушиб кетди. Шу ташкилотнинг ходимлари Ғайби Қабулов 7.194 сўм, Насилла Остонов 1618 сўм, Мидхат Абдуллаев 1356 сўмлик қурилиш материалларини уйларига ташиб кетишди.

Куни кеча порахўрлар ва юлғичлар суд олдида жавоб бердилар. Сегеда, Ғуломов, Нарзиев, Қатанов қурилиш ташкилотига етказган зарарни ўз вақтида қайтарганлари ва партия жазоси олганлари учун жиноий жавобгарликка тортилмадилар.

Юлғич Хўжанов 15 йилга, Қабулов 7 йилга, Абдуллаев ва Остоновнинг ҳар бири 3 йилга, порахўр Абдуллаева 4 йилга ҳукм қилиндилар.

Жиноятчиларнинг мол-мулки давлат фойдасига мусодара қилинди.

Порахўр ва юлғичлар вақтида «жиловлаб» қўйилиши мумкин эди. Аммо, район прокурори Норов, унинг ёрдамчиси Матчонов бу ишни текислашга уринишди, Бухоро область прокурори Ҳолмуҳамедов эса бунга енгил-елпи қаради. Жиноятчи ва порахўрларнинг башарасини республика прокуратураси очди.

Ҳаммасидан шуниси қизиқ!

В. МАҲКАМОВ.

Оламда нима гап

ГЕРМАНИЯ БИРЛАШГАН СОЦИАЛИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

БЕРЛИН, 22 январь. (ТАСС). 21 январда Германия Бирлашган социалистик партиясининг VI съезди сайлаган Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи пленуми бўлди. АДН агентлигининг хабар беришича, Марказий Комитетнинг биринчи секретари қилиб бир овоздан В. Ульбрихт сайланди. Марказий Комитет Сиёсий бюроси аъзолигига Фридрих Эберт, Курт Хагер, Герман Матерн, Альберт Норден, Пауль Фернер, Пауль Фрелих, Эрих Хонеккер, Эрих Мюккенбергер, Вилли Штоф, Герберт Варике, Отто Гротеволь, Бруно Лейшнер, Альфред Нейман, Вальтер Ульбрихт сайланди.

Сиёсий бюро аъзолигига кандидатлар қилиб Эрих Апель, Георг Эвальд, Гюнтер Миттаг, Герман Аксен, Герхард Грюнеберг, Маргарете Мюллер, Карл-Гейнц Барч, Вернер Яровинский, Хорст Зиндерманлар сайланди.

Марказий Комитет секретарлари қилиб Вальтер Ульбрихт — Марказий Комитет биринчи секретари, Герхард Грюнеберг, Гюнтер Миттаг, Курт Хагер, Альберт Норден, Эрих Хонеккер, Пауль Фернер сайланди.

Партия контроли Марказий комиссиясининг раиси қилиб Герман Матерн, Марказий ревизия комиссиясининг раиси қилиб Фриц Геблер сайланди.

СОВЕТ ПАРЛАМЕНТ АЪЗОЛАРИ МАЛИДА

БАНДИАГАРА, (Мали республикаси), 22 январь. (ТАСС). СССР Олий Совети Миллатлар Советининг раиси Я. В. Пейве бошчилигидаги совет делегацияси мамлакат бўйлаб ўз сафарини Мали Республикасининг муҳим иқтисодий ва маданий маркази Бандиагара шаҳрида тугалламоқда.

Мали миллат мажлисининг депутати, Судан иттифоқи партияси маҳаллий секциясининг сиёсий секретари Секу Кансай митингда сўзга чиқиб, СССР билан Мали Республикаси ўртасидаги яхши муносабатлар ривожлана беради ва мустаҳкамлана беради, деб ишонч билдирди.

Секу Кансай, ўзаро визитлар ҳар иккала халқ ўртасидаги дўстликдан ҳар қандай сўзларга қараганда ҳам яхшироқ далолат бериб турганлигини таъкидлаб, ўз нутқини тўпланганларнинг гулдурос қарсаклари остида Совет-Мали дўстлиги шарафига табрик сўзларини айтиш билан тугаллади.

СССР Олий Советининг депутати У. К. Ваҳобова жавоб нутқида Мали халқига янги ҳаёт, янги жамият қуришда ва миллий маданиятни ривожлантиришда катта муваффақиятлар тилади.

Сўнгра совет парламентининг аъзолари Бандиагара шаҳри атрофидаги кичик бир қишлоқни бориб кўрдилар.

Кечқурун СССР Олий Советининг депутатлари Мопти шаҳрига қайтиб келдилар. Бу ерда уларнинг шарафига халқ рақс ва қўшиқларидан концерт берилди.

ТУРЛИ МАМЛАКАТЛАРДАН ХАБАРЛАР

⊙ Венгриянинг Сольнок районида Тисса дарёси орқали янги қурилган кўприк ишга туширилди. Кўприкнинг узунлиги 190 метр, қайир ерлардаги қисмини қўшиб ҳисоблаганда эса 455 метрга етади.

⊙ Руминиядаги 24 та профессионал ва техника савдо мактабларида 5 мингга яқин киши ўқимоқда. Бу мактабларда 18 ихтисос бўйича ходимлар тайёрланади. Мамлакатда савдо шохобчаларида ишлаётган ходимларнинг малакасини ошириш ва уларни ихтисослаштиришга алоҳида эътибор берилмоқда. 1963 йилда савдо ходимлари малакасини ошириш курсларида 10 мингга яқин киши ўқимоқда.

⊙ АҚШ давлат секретари Дин Раскнинг таклифига биноан, Аргентина ташқи ишлар министри Карлос Мунис Вашингтонга келди. Матбуотнинг хабар беришича, музокаралар вақтида, жумладан, Америка давлатлари ташкилотининг Кубага қарши «ҳаракатларини кучайтириш» масаласи муҳокама қилинади.

(ТАСС).

АҚШДА ЗАБАСТОВКА КУРАШИ КУЧАЙМОҚДА

Қўшма Штатларда ҳозир шундай вазият рўй бермоқдаки, бу йил Америка меҳнаткашларининг стачка кураши яна ҳам кучайиши мумкин. Америкадаги бир қанча «салмоқли» газета ва журналлар — «Уолл-стрит жорнэл», «Юнайтед стейтс ньюс энд Уорлд рипорт» ва бошқа газета ҳамда журналларнинг кейинги сонларида босилган материалларда ана шундай фаразлар баён қилинмоқда.

«Нью-Йорк таймс» газетасининг эгалари бир йил муқаддам, 1962 йил 7 январда «Меҳнат соҳасидаги муносабатларда тинчлик ўрнатиш йўлидаги тараққиёт» сарлавҳали редакцион мақола босиб чиқарилган вақтда, ўша йилнинг охиридаёқ ўзларида ҳам босмахона ишчиларининг забастовкаси бошланишини ўйламаган бўлсалар керак. Босмахона ишчилари ўзларининг муҳим ҳаётий манфаатлари учун ҳозиргача қаттиқ кураш олиб бормоқдалар. Кейинги вақтларда АҚШда рўй берган кўпчилик йирик стачкалар сингари матбаачиларнинг Нью-Йоркдаги забастовкасига асосан уларнинг ўз ишларини сақлаб қолиш ва корхона эгаларининг ўзбошимчалигидан ўзларини ҳимоя қилиш учун интилиши сабаб бўлди. Бу забастовка натижасида Нью-Йоркда бир ярим ойдан буён газеталар чиқмаётир. Матбаачиларнинг касаба союзи иш ҳақини ошириш, меҳнат шароитини яхшилаш тўғрисидаги талабларни илгари суриб, айни вақтда ишдан бўшатишларга қарши гарантияларни қаттиқ туриб талаб қилмоқда, чунки янги техника, автоматлаштириш ана шу тармоқдаги ишчиларнинг ишсиз қолиш хавфини туғдирмоқда.

Январь ойининг ўрталарида АҚШда 130 мингдан кўпроқ ишчи иш ташлади. Атлантик океанидаги ва Мексика кўрфазидаги порт докерларининг 23 декабрда бошланган стачкаси қарийб 600 кеманинг бекор туриб қолишига олиб келди. Кливленд газетчиларининг забастовкаси эллик кундан кўпроқ вақтдан буён давом этмоқда. Филадельфия транспорти ишчилари янги йилда забастовка эълон қилдилар. Улар ишдан кўплаб бўшатишларга қарши гарантиялар талаб қилмоқдалар. Канзас-Сити транспорт ишчилари ҳам ана шундай стачкага тайёргарлик кўрмоқдалар. Кентукки шахтерлари ва мамлакатнинг бошқа районларидаги ишчилар иш ташламоқдалар.

Америка матбуоти, бу йил 1962 йилдагига нисбатан забастовкалар анча кўпроқ бўлади, деб ёзмоқда. Расмий маълумотларга қараганда, ўтган йили қарийб 3500 стачка бўлиб, бу стачкаларда 1.250 минг ишчи қатнашган эди. Забастовкалар натижасида ўтган йили 19 миллион киши-куни йўқотилди, бу эса аввалги йилдагига нисбатан бир неча миллион киши-куни кўпдир. Бинокорлар ўртасида, авиация ва автомобиль транспортида, алоқа ходимлари, ўқитувчилар орасида катта забастовкалар бўлиб ўтди.

Ўтган йили бир қанча катта забастовкалар ҳукуматнинг аралашиши билан бостирилди. Ҳукумат ишчиларга қарши қаратилган Тафт-Хартли қонунидан иш ташловчиларга қарши фойдаланди. Докерларнинг забастовкасида ҳам яқин вақт ичида ана шундай аралашиш рўй бериши мумкин: президент тузган комиссия забастовкани тўхтатиш воситалари тўғрисидаги ўз тавсияларини яқин кунлар ичида тақдим қилиши керак. Ишчиларга зид бўлган ҳамда ишчилар ва касаба союзларининг ҳуқуқларини янада чеклашга қаратилган қонунларнинг жуда кўп янги лойиҳалари 88-чақириқ конгресснинг яқинда ўз ишини бошлаган биринчи сессиясига тақдим этилади, деб ўйламоқдалар.

Саноатнинг пўлат эритиш, алюминий, резина, нефть, электротехника, тикувчилик тармоқларида ва баъзи бир бошқа тармоқларида бу йил ўз кўлами жиҳатидан катта конфликтлар бўлиши мумкин. 65 минг иш жойини ҳимоя қилиб чиқаётган темир йўлчиларнинг умуммиллий забастовкаси бўлиши мумкин. Монополистлар ишчиларни эксплуатация қилишни кучайтириш ва ўз фойдаларини кўпайтириш учун ана шу иш жойларини тугатмоқчилар.

Касаба союзларининг корхона эгалари билан тузилган кўпгина шартномаларининг муддати фақат ёзда ёки кузда тугаётганлигига қарамай, АҚШ саноатчилари миллий уюшмаси ва савдо палатаси монополияларининг вакиллари эҳтимол тутилган катта конфликтларга тайёргарлик кўришни ҳозирдаёқ авж олдириб юбордилар. Касаба союзларига қарши ҳужум барча йўллар бўйича — конгрессда ва қонун чиқарувчи маҳаллий органларда, матбуотда, радио ва телевидение орқали олиб борилмоқда. Бу ҳужум Қўшма Штатларда меҳнат билан капитал ўртасидаги курашнинг янада кескинлашувидан дарак беради.

И. ОРЛОВ
ТАСС обзорчиси

«КАРИБ ТАНГЛИГИ» АМЕРИКАЛИКЛАРГА ҚАНЧАГА ТУШДИ

НЬЮ-ЙОРК, 22 январь. (ТАСС). Кариб денгизидаги танглик даврида қуролли кучларни кўпайтириш Қўшма Штатларга 180 миллион долларга тушди.

ЮПИ агентлигининг хабарида айтилишича, вакиллар палатасининг мудофаа эҳтиёжларига маблағлар ажратиш масаласи билан шуғулланувчи кичик комиссиясининг раиси Т. Нил ўз ахборотида шу рақамни айтган. Агентликнинг хабарида айтилишича, Пентагон танглик давридаги ўз «операцияларининг харажатларини қопламоқ учун конгрессдан яна қўшимча маблағ талаб қилади.

Коста-Рикада нарх-наво ошиб, аҳолининг турмуш даражаси пасайиб бормоқда. Яқинда электроэнергиянинг баҳоси оширилди. Шу муносабат билан Картаго шаҳрида норозилик намойиши бўлди. Намойишчилар билан солдатлар ўртасида юз берган тўқнашувларда ўнлаб кишилар яраланди ва ҳалок бўлди. Суратда: намойиш қатнашчиларидан бир группаси «Картаго аёллари ҳалок бўлган фарзандлари учун кўз ёш тўкмоқдалар», деган сўзлар ёзилган плакатни кўтариб бормоқда.

Латина—ТАСС Пренса фотоси.

Редактор
З. И. ЕСЕНБОЕВ

ТОМОШАЛАР. ЭЪЛОНЛАР.

РАДИО

24 ЯНВАРДА

Биринчи программа: 7.40 —Пионер эрталиги, 8.25 — Куйлардан қўшиқларга, 9.50 — Тожик тилида эшиттириш, 10.10 — Концерт (Ўзбекистон санъат усталари ижросида), 11.20— Концерт (румин куйларидан), 12.15— Грузия радиосининг эшиттириши, 12.30 — «Кун ёруғида» (Э. Казакевич ҳикояси, «Ленин мукофотига тақдим этилган асарлар» циклидан), 13.30— Кнушевицкий раҳбарлигидаги оркестр, 15.35 — Ёшлар хати, 16.15 — Волгадаги жанглар қатнашчилари микрофон олдида (ўзбек тилида), 17.40 — Ойбек. «Болалик» повестидан парча (ўзбек тилида), 18.05 — Енгил куйлар, 18:30 — Концерт (Ўзбекистон композиторлари асарларидан), 19.20 —Концерт (татар куйларидан), 20.00 — Ўзбекистон Советлар сайловига тайёрланмоқда (рус тилида), 20.10 — Концерт (Консерватория студентлари ижросида), 20.45 — Санъат ходимлари учун (ўзбек тилида), 22.05 — Социалистик мамлакатларнинг ҳозирги замон поэзияси (рус тилида), 22.25— Концерт (эстрада артистлари ижросида), 23.15 — «Қиш қўшиқлари» (адабий-музикали эшиттириш).

Иккинчи программа: 19.00 — Концерт (Ўзбекистон радиоси қилли квартети ижросида), 19.30 — Балишус. «Севги ҳақида новелла» (ўзбек тилида ҳикоялар), 20.10 — Мушель. Оркестр жўрлигида скрипка учун концерт, 20.45 — «Дўстлик қанотлари» (рус тилида), 21.00 — Концерт (Г. ва Р. Муллақандовлар ижросида), 21.30 — Концерт (Зара Долуханова ижросида).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

24 ЯНВАРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Шон-шараф йўли** (қаҳрамон-пионер Леня Голиков ҳалок бўлган куннинг 20 йиллиги муносабати билан), 18.45 **Меҳнатсевар қўллар бойлик яратади** («Алмаликсвинецстрой» кишилари ҳақида), 19.05 —**Телевизион янгиликлар**, 19.20 **Етти шамолда** номли бадиий фильм.

Рус тилида: 21.00 — **Телевизион янгиликлар**, 21.15 — **Кибернетика ва ярим проводниклар**, 21.35 — **Чет эл кинохроникаси**, 21.45 — **Қора сўқмоқ бўйлаб** (ҳужжатли фильм), 22.35 — **Сўнгги ахборот** (ўзбек ва рус тилларида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 19.10 — **Истеъдод** (телевизион очерк), 19.30 — **Жаҳон чемпиони** номли бадиий фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА —24/I да **Фауст**, 25/I да **Травиата.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/I да **Тобутдан товуш**, 25/I да **Мирзо Улуғбек.** Улуғбек ролида СССР халқ артисти **Шукур Бурхонов.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА —24/I да **Алпомиш**, 25/I да **Тошболта ошиқ.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Зинаида Тарасова ва Украина цирки артистларининг сўнгги гастроллари.** Томоша кеч соат 7 яримда бошланади.

КИНО

Сафра — «ВАТАН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Тўйдан кейин — «МИР» (кеч соат 6 ва 8 да), «ЁШ ГВАРДИЯ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Уч мушкетёр — НАВОИЙ номли, «ДРУЖБА» (1-залда), «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Етти азамат — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Ўлимга ҳукм қилинган қочди — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Тош устидаги гул — «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб соат 10 да).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

27 январь кундуз соат 1 яримда мактаб абонементи бўйича 7,8,9, 10, 11-синф ўқувчилари учун

«РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ ҚЎШИҚ ВА РАҚСЛАРИ»

деган темада

СУҲБАТЛИ КОНЦЕРТ

СССР халқ артисти **Галия Измайлова** ва филармониянинг етакчи артистлари қатнашади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
24 январда
ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИ
КОНЦЕРТИ

СССР халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати **Галия Измайлова**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Берта Давидова, Қундуз Миркаримова, Коммуна Исмоилова**, ўзбек ашула ва рақс ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

27, 29, 30, 31 январда

ОЗАРБАЙЖОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН КОЛЛЕКТИВ
70 кишидан иборат
ДАВЛАТ АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИ
ГАСТРОЛЛАРИ

Бадиий раҳбари — Озарбайжон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Д. Жонгиров.**

Кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

153-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИГА
бўёқчилар, сувоқчилар, ғишт терувчилар, бетончилар, дурадгорлар ва ёрдамчи ишчилар
КЕРАК

Ёлғиз кишилар ётоқ билан таъминланади.

Тошкент шаҳар, Чилонзор массивида трестнинг кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

Калинин район, Чинобод қишлоқ советида турувчи **Убай Урмонов**нинг Тошкент шаҳар, 4-жилгородок, Панфилов кўчаси, 8-уйда турувчи Нафиса Ўрмонова (Серкабоева)дан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Калинин район халқ судида кўрилади.

Балакирев кўчаси, 17-уйда турувчи **Зокира Алимова**нинг шу уйда турувчи Мустақим Алимовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ судида кўрилади.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, 26-УЙ.

Коммутатор—26334, 33262, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258. Редакция телефонлари: Редактор—26545. Редактор ўринбосарлари—27914, 29323. Масъул секретарь—34455. Масъул секретарь ўринбосарлари—27283. Партия турмуши—33469, 27221. Пропаганда—31226. Саноат, қурилиш ва транспорт—34780. Совет қурилиши—33258. Қишлоқ хўжалиги—27604. Адабиёт ва санъат—32036, 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари—34451. Маҳаллий ахборот—32347. Оммавий ишлар ва хатлар—29005, 33553. Иллюстрация—34524. Стенографистка—27343. Эълонлар—28142.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.
Р. 04703. Индекс 64543. Нашр. № 20.